

VINERI • 14 IANUARIE 2011 • ANUL LXI NR. 2

FOAIA românească

SAPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA



*La mulți ani
„Foaia românească”!*



CALENDAR ORTODOX

17 ianuarie, luni – †) Cuv. Antonie cel Mare.
18 ianuarie, marți – †) Sf. Atanasie și Chiril, Arhiep. Alexandriei.
19 ianuarie, miercuri – Cuv. Macarie Egipteanul; Sf. Ier. Arsenie și Marcu; Sf. Mc. Eufrazia (Post).
20 ianuarie, joi – † Cuv. Eftimie cel Mare; Sf. Mc. Vas și Eusebiu.
21 ianuarie, vineri – Cuv. Maxim Mărt.; Sf. Mc. Neofit, Evghenie, Candid, Valerian și Achila (Post).
22 ianuarie, sâmbătă – Sf. Ap. Timotei; Sf. Cuv. Mc. Anastasie Persul.
23 ianuarie, duminică – Sf. Sfințit Mc. Clement al Ancirei; Sf. Mc. Agatanghel.

Foaia a scris...

Acum 40 de ani

„Cea mai mare lacună în activitatea Casei de cultură din Chitighaz este că nu are un responsabil cultural, care să posede limba română și să aibă cunoștințe corespunzătoare în domeniul folclorului românesc, și astfel n-are cine să dea ajutor directorului care este răspunzător de întreaga activitate desfășurată de tineretul de ambele naționalități din comună. Se simte marea lipsă a unei orchestre populare, care să servească muzica la jocuri, baluri, precum și la diferite alte ocazii. Casa de cultură nu este înzestrată cu cele necesare. Biblioteca comunei contribuie în mare măsură la culturalizarea populației mature și a tineretului. Astfel din cele 7624 de volume, dintre care 350 volume sunt de autori români și în limba română, în anul 1970 bibliotecă a fost frecventată de 35.419 persoane, au fost împrumutate pentru citit 18.613 volume, dintre care 5% au fost românești.” (Aspecte din Chitighaz, autor: Marius Turcu, Foaia Noastră, Nr. 2, 15 ianuarie 1971, pag. 8)

Acum 30 de ani

„Au trecut sărbătorile, Crăciunul cu colindele lui, Revelionul cu distracțiile și veselile sale, a început anul nou și totodată bate la ușă finalul primului semestru al anului școlar 1980–81. La fel ca și în celelalte cămine de elevi din țară, și la Căminul românesc Ion C. Frimu din Jula s-au reîntors pe 4 ianuarie elevii liceului și ai școlii generale românești. Cine dintre elevii din Bihor se mai gândește la călătoria lungă și obositoare cu autobuzele, când pășind peste pragul porții din nou se întâlnesc colegii care de atâta timp nu se mai întâlniseră.” (Din nou reîntorși la Căminul „Ion C. Frimu”, autor: V. Martin, Foaia Noastră, Nr. 2, 11 ianuarie 1981, pag. 4)

Acum 10 ani

„Zece ani am lucrat la fabrica de lapte din Jula, acolo m-am întâlnit cu mulți alți români, cu julanul Gheorghe Cardoș, cu Ion Hoțopan și Ioan Buta din Micherechi. Și așa mai putea înșira câte și câte nume... Numai greu îmi aduc aminte... În acești ani am condus și lăptăria din Micherechi, așa că tot satul îmi este cunoscut. Am mulți prieteni și acolo. Între 1958–1962, am făcut 27 de luni armată. La cătanie am fost grănicer. După aceea, m-am angajat la penitenciarul din Jula. Acolo am învățat la fără frecvență și am devenit ofițer. Până la pensie mi-am făcut datoria cu cinste și omenie.” (Cel care mă salută cu: „Ce mai faci, domnule?” – De vorbă cu pensionarul Moise Morar, autor: Șt. Oroian, Foaia românească, Nr. 2, 12 ianuarie 2001, pag. 11)

Apateu

Sărbătoare închinată
lui Mihai Eminescu

Sâmbătă, 15 ianuarie, la Apateu se va desfășura tradiționala zi culturală dedicată poetului Mihai Eminescu. Manifestarea va începe dimineața la ora 9.30, cu un concurs de poezie eminesciană, care se va desfășura la Căminul Cultural din localitate, cu participarea elevilor de la toate școlile din Ungaria unde se predă limba română. La sfârșitul concursului, după înmânarea premiilor, va avea loc un program cultural oferit de ansamblul de dansuri din Beiuș și un program de muzică închinat poetului Mihai Eminescu susținut de grupul Katharsis din Caransebeș. După înmânarea premiilor de la concursul de poezie, programul va continua în biserica ortodoxă din localitate, unde protopopul *Origen Sabău*, secretarul cultural al Episcopiei Ortodoxe din Ungaria va înmâna premii pentru acele persoane care de-a lungul anilor au contribuit la activitatea culturală a comunității românești din Ungaria, iar în încheiere se vor depune coroane de flori la bustul lui Mihai Eminescu, aflat în curtea bisericii.

A.B.

Calendarul românesc 2011

Odată cu venirea Anului Nou, cititorii vor putea din nou să-și procure o nouă ediție a almanahului săptămânalului „Foaia românească”. Calendarul românesc 2011 stă sub semnul aniversării a 60 de ani de la înființarea revistei românilor din Ungaria, coperta acestuia reprezentând etapele apariției ziarului. Almanahul anului 2011 conține o prezentare amplă a evenimentelor din viața publică, religioasă, culturală și educativă a românilor din Ungaria de-a lungul anului 2010, mai cuprinde pagini de poezie, literatură, folclor, divertisment și noutăți din întreaga lume. Calendarul românesc, care nu lipsește din foarte multe case de români, poate fi procurat de la școlile și bisericile românești, dar poate fi cumpărat sau comandat și de la Editura „NOI” (5700 Jula, str. Doja nr. 8).

Budapesta

Tradiții
populare
în imagini

Marți, 18 ianuarie, Institutul Cultural Român din Budapesta găzduiește cea de-a V-a ediție a Salonului Internațional al artiștilor fotografi români și maghiari. Vernisajul expoziției „Tradiții populare” va avea loc de la ora 18.00, la sediul ICR din Budapesta, strada Izsó nr. 5. Expoziția poate fi vizitată între 18 ianuarie – 13 februarie 2011.

R.P.

Cu Iordanul,
la Jula

PSS Episcop *Siluan*, însoțit de călugări de la Episcopia din Jula au sfințit instituțiile românești din Jula săptămână trecută joi, după sfânta slujbă de Bobotează.

Boboteaza și ziua de Sfântul Ioan, sărbătorite pe 6 și pe 7 ianuarie sunt ultime zile ale ciclului sărbătorilor de iarnă, care încheie sărbătoarea Crăciunului și Botezul lui Iisus.

A.C.

Din fototeca de 60 de ani a Foaiei românești



Copiii grădiniței din Micherechi, în anul 1960

De la stânga la dreapta: Florica Cefan, Florica Marc, Maria Cozma, Ana Sava, Viorica Cozma, Florica Martin, Ana Herdean, Viorica Buta, Ana Martin, Ana Ruja cu educatoarea Florica Cozma

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă:

Maria Kozma și „Foaia”, la 60 de ani (foto: Rita Păcșas)

De-o vârstă cu Foaia...

Maria Kozma, născută Réthelyi, s-a născut la doar câteva săptămâni după prima apariție a revistei românilor din Ungaria, care la început se numea „Libertatea noastră”. Cea care s-a născut la începutul anului 1951, are amintiri plăcute încă din copilărie și din tinerețe legate de această revistă, la care într-o perioadă a lucrat ca jurnalist și apoi ca redactor-șef și soțul ei, Mihai Kozma.

– Îmi amintesc de această revistă încă din vremea când eram elevă la școala generală. O citeam permanent, pentru că era unica publicație a românilor din Ungaria. De aici ne informam despre viața românilor din alte sate, din această revistă aflam cum trăiesc alți români din Ungaria. Acele vremuri erau cu totul altfel, informațiile nu se răspândeau așa de repede ca azi.

– Știu că aveți o amintire legată de Foaie și din anii de liceu...

– Da, am o amintire foarte plăcută. S-a întâmplat ceva de care eu atunci am fost foarte mândră. Am participat și eu, alături de alți elevi de la liceu, la un concurs lansat de Uniune, când ne-am întrecut cine poate să adune mai mulți abonați pentru această revistă. În acest concurs eu am luat locul întâi. Am fost atât de ambițioasă că am vrut să fac propagandă ziarului nostru.

– Mai țineți minte câți abonați ați reușit să adunați?

– Mi se pare că 17. Majoritatea au fost români din Micherechi, dar am reușit să conving și câteva familii din Julia.

– După aceste amintiri din copilărie și tinerețe, viața Dvs. vi s-a legat și în alt fel de „Foaia românească”. Cum vă amintiți de ace-

ani. Ce-și dorește un om la 60 de ani?

– Din păcate, eu am devenit pensionară de boală de mai mult timp, dar mi-a plăcut foarte mult să lucrez între români. Mi-a plăcut să vorbesc românește.



le vremuri, când soțul dvs., Mihai Kozma, a fost jurnalist și apoi redactor-șef la „Foaie”?

– Am amintiri foarte frumoase. La doar jumătate de an după ce ne-am căsătorit, am reușit să ne mutăm la Julia și soțul meu a început să lucreze la „Foaia Noastră”, cum se numea revista pe acele vremuri. Îmi amintesc cum își scria el acasă articolele, de multe ori noaptea târziu sau în zori de zi, când era liniște. Era un lucru foarte curios și pentru mine ca să văd cum se așterne pe hârtie un reportaj, un interviu. Mă interesa și pe mine cum este să te gândești la un subiect, ca apoi să scrii și să publici într-un ziar. Pe de altă parte, această revistă ne-a întărit foarte mult românitatea noastră, sentimentul de a fi român.

– 60 de ani nu sunt mulți nici în viața unei reviste, dar nici în viața unui om. Noi dorim ca revista să trăiască măcar 100 de

Când am ajuns în pensie, m-am simțit fără niciun rost, dar har Domnului între timp ni s-a născut o nepoțică, care ne umple cu multă bucurie zilele. Ea face zilele fericite, pline de așteptări. Dar să știți, de multe ori îmi vine dor să mă duc pe la instituțiile românești, să stau de vorbă cu oamenii de acolo.

– Viața de pensionar vă scutește însă de stresul locului de muncă...

– E adevărat. Acum principala preocupare este să avem grijă de sănătate și să fim alături de familie cât mai mult.

– Vă urăm la mulți ani!

– Doresc și eu, la rândul mi, la mulți ani „Foii românești”, ca ea să apară încă mulți-mulți ani, iar noi, cititorii, să avem încă ocazia să citim multe scrieri interesante, să cunoaștem prin revistă multe lucruri noi, să auzim numai vești bune despre comunitatea românească din Ungaria.

E.I.

EDITORIAL

Tristă aniversare

Ziua de naștere a poetului Mihai Eminescu este o zi de sărbătoare și pentru presa românească din Ungaria. După anii interbelici, o perioadă de mai bine de trei decenii, când nu apărea aici niciun ziar, nicio revistă românească, pe 15 ianuarie 1951 ia naștere revista românilor din Ungaria de azi, „Libertatea noastră”, precursorul „Foii românești”. Au trecut de atunci exact 60 de ani... Ani în care revista a trecut de la apariția lunară la bilunară, iar de la începutul anilor 1970 apare săptămânal. 60 de ani cu doar o mică întrerupere, în perioada revoluției din toamna anului 1956. 60 de ani în care s-au scris în românește sute de mii de pagini despre și pentru comunitatea românească din Ungaria.

„Miracolul” s-a întâmplat (nici atunci) nu în Capitală, ci în Julia, în camera profesorală de la școala și liceul românesc. Un grup de profesori inimoși au fost cei care au așternut pe hârtie primele gânduri românești. Bineînțeles, conținutul trebuia să fie pe gustul partidului, dar încă din acele timpuri au apărut și pagini dedicate comunităților locale, de pe atunci aflăm cum trăiau românii prin satele noastre. „Libertatea noastră” a fost exact ca și acele vremuri în care apărea: cu multă laudă la adresa partidului și a conducătorilor țării, dar în același timp și cu interesante scrieri despre oamenii de la sate, despre starea școlilor românești.

Cu 10 ani în urmă, când aniversam o jumătate de secol de apariție, trăia încă și cel mai „longeviv” redactor-șef, Alexandru Hoțopan, care timp de trei decenii a condus „Foaia Noastră”. A fost cel care știa cel mai mult despre nașterea acestei reviste, despre numeroșii ziariști care au trecut prin redacție, despre românii din Ungaria, de la Leta Mare până jos, la Cenadul Unguresc. Atunci Hoțopan nu mai era supărat pe nimeni, dar nu a dorit să participe la aniversare. Ne-a dat tot ajutorul la organizarea evenimentului, dar nu a venit să sărbătorească alături de noi, cum au făcut-o peste o sută de ziariști și cititori fideli. Au fost însă unii, care au lucrat decenii de-a rândul în această redacție, și tot nu au venit la aniversare. Ei au lipsit nu din supărare, ci din orgoliu. Pentru că erau cuprinși de gândul rău, cum să distrugă „Foaia” și cum să-și facă o altă revistă. O revistă care să fie numai a lor, care să-i laude numai pe ei. După ce a străbătut cinci decenii de existență, a supraviețuit multor partide și guverne, „Foaia” a avut puterea să renască, să se reînnoiască cam tot la zece ani. Și să trăiască până azi.

Aniversarea a 60 de ani a găsit „Foaia românească” într-un mare impas. După un an foarte greu, când jurnaliștii și-au primit salariile numai cu 2-3 luni întârziere, anul 2011 este încă în ceață. Cu toate că „Foaia” apare și după 1 ianuarie, redacția în acest moment nu are absolut niciun contract, niciun sprijin de niciunde. **Una dintre cele mai importante și solide instituții românești din Ungaria funcționează la ora actuală numai din însuflețirea și conștiinciozitatea unor ziariști, care speră că „Foaia românească” mai are viitor.** Promisiuni sunt. Dar de astea au fost și până acum multe.

Budapesta promite că va rezolva finanțarea revistelor naționalităților pe termen lung, fără să mai fie nevoie de participarea la diferite concursuri nesigure. Problema este doar că, până să ajungem la această rezolvare, timpul trece, iar deficitul crește. Și dispare cheful de a sărbători. Aniversăm cei 60 de ani de apariție cu lacrimi în ochi și cu îngrijorare în suflet. La mulți ani, „Foaia românească”!

Eva Iova

„Foaia românească”, la 60 de ani

Stimați cititori, dragi prieteni ai „Foii românești”,

Această perioadă de început de an, plină de incertitudini în ce privește viitorul revistei noastre, nu ne-a permis să organizăm o festivitate demnă pentru aniversarea săptămânalului nostru.

În semn de mulțumire pentru fidelitatea Dvs., vă dăruim acum un număr special, cu mai multe pagini de arhivă, din numerele apărute în primul an de existență a ziarului nostru. Vă oferim acest număr special în speranța că „Foaia românească” are viitor, iar aniversarea de 60 de ani o vom putea sărbători în cursul acestui an, cândva în lunile de vară.

Eva Iova, red. șef

Editorialul poate fi citit în limba maghiară
pe www.foaia.hu, în rubrica: MAGYARUL

LIBERTATEA Noastră

„Unitate, înțelegere, frăție între
Unguri, Slavi și Români!”
(Kosmuth)

INFORMATIVUL UNIUNII CULTURALE A ROMÂNILOR DIN UNGARIA — GYULA
ANUL I. Nr. 1. 10 PĂGINI 1 Ft. LUNI 15 IANUARIE 1951.

Cu ocazia apariției primului nostru ziar, noi Românii din Ungaria trimitem tovarășului Stalin, marelui prieten al popoarelor și al muncitorilor din lume, cele mai călduroase salutări. Noi în primul rând lui îi putem mulțumi că am fost eliberați de sub robia îndoită, ce ne-a amărât soarta de veacuri.



La fel, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, cu această ocazie fericită, salută cu drag cititorii români din Ungaria. Cu apariția „Libertății Noastre” începe o epocă nouă în viața românilor din Ungaria. Acest ziar va fi organul de luptă al Românilor din țară în marea muncă a construirii socialismului.

V. I. LENIN

Se vor împlini 27 de ani dela moartea lui Vladimir Ilici Lenin, marele geniu al omenirii, întemeietorul Partidului Comunist Bolșevic, creatorul și conducătorul primului Stat Socialist din lume, învățătorul și conducătorul oamenilor muncii din lumea întreagă.

Acum un sfert de veac, la 21 Ianuarie 1924, în orașul Gorki a încetat să bată inima înflăcărată a omului al cărui nume este atât de drag clasei muncitoare din lumea întreagă, inima omului al cărui nume este atât de scump tuturor asupriților și exploataților, tuturor celor cari luptă pentru adevăr și dreptate, pentru pace și împotriva imperialismului.

Lenin era și este drag minerilor englezi, țesătorilor francezi, minerilor noștri, proletarilor și țăranilor din lumea întreagă.

Lenin era și este iubit de toți aceia care luptă pentru o orânduire în care niciun om să nu trăiască din munca altuia, în care să nu existe exploatare.

Pentru prima dată în istoria mult frământată a omenirii, Lenin a înfăptuit visul celor mai buni și mai luminați oameni, visul celor mulți și exploatați, visul celor cari prin munca lor creaseră o mulțime de bunuri, dar cari niciodată nu s'au putut bucura de roadele muncii lor.

Lenin, împreună cu cel mai apropiat tovarăș al său, Stalin au înființat și au crescut Partidul Comunist Bolșevic, ca un Partid conducător, conștient, detașament marxist al clasei muncitoare, condus de cea mai înaintată știință, revoluționară marxist-leninistă.

Cu înțelepciune și prevedere ei au condus clasa muncitoare și țăranimea săracă, la victoria Marei Revoluții Socialiste din Octombrie. În urma victoriei acestei Mari Revoluții s'a creat primul Stat Socialist din lume, care pentru întâia oară în istorie a doborât pe moșieri și capitaliști, aducând la putere, la conducerea statului, clasa muncitoare și țăranimea săracă.

Prin aceasta, Lenin a arătat că eliberarea clasei muncitoare și a țăranimii sărace nu este un vis, — și că ea poate și trebuie să devină o realitate. Întemeierea primului Stat Socialist din lume a făcut ca în întreaga lume clasa muncitoare să se ridice cu și mai multă hotărâre, să lupte cu și mai multă încredere pentru eliberarea tuturor asupriților.

Lenin n'a fost numai conducătorul oamenilor muncii din Rusia. El n'a fost numai conducătorul clasei muncitoare din Europa. Lenin n'a fost numai conducătorul asupriților din colonii, ci a fost conducătorul oamenilor muncii din lumea întreagă.

Lenin a fost iubit de oamenii muncii din lumea întreagă care îi cincesc memoria ca pe a unui părinte, dascăl și conducător.

PARTIDUL SALUTĂ APARIȚIA ziarului „Libertatea Noastră”

Scrisoarea Secretarului Județean din Békéscsaba
către Secretarul Uniunii Culturale:

O deosebită bucurie m'a cuprins, când mi-ai comunicat, că în curând și că deja în lunile de toamnă va apare ziarul muncitorilor români din Ungaria. Sunt convins, că apariția acestui ziar redactat în limba română a produs o bucurie unanimă între toți membrii Partidului și prin rândurile muncitorilor cinstiți și va fi o nouă dovadă a politicii leniniste juste, condusă de Partidul și Guvernul nostru și o vie mărturie, că naționalitățile conlocuitoare în țara noastră se bucură de egale drepturi cetățenești.

După ziarele apărute în limba sârbă și slovacă, apariția acestui ziar românesc este o nouă piatră de hotar în construirea și consolidarea prieteniei dintre cele două state cu democrație populară și va contribui și mai pronunțat la o cât mai strânsă legătură de prietenie, între poporul maghiar și român și între toate popoarele iubitoare de libertate. — Doresc din toată inima ca acest ziar să reoglindască în semnul prieteniei marea cinste și deosebita considerație ce o nutrim noi comuniștii unguri și neunguri față de poporul român, care prin muncă și sârguință din ce în ce mai conștientă participă la dezvoltarea patriei noastre comune, la construirea Ungariei socialiste.

Toți muncitorii din țara aceasta trebuie să simtă, că Partidul și Guvernul nostru se străduiește din răputeri

să ridice nivelul vieții economice și culturale a muncitorimii țară deosebite de naționalitate. Suntem îndreptățiți a crede, că muncitorii români își vor intensifica și ei forțele și împreună cu noi cot la cot vor lupta pentru ridicarea noastră, a tuturor, împotriva chiaburimii, exploatarelor satelor și împotriva reacțiunii clericale.

Și totodată credem că muncitorii români vor lupta pentru pace, căci niciodată Patria noastră n'a fost atât de bogată și luminoasă ca acum, n'a fost atât de puternică cum este azi în frontul păcii și socialismului, și niciodată n'a avut o călăuză atât de credincioasă și înțeleaptă ca Partidul.

Comitetul Județului Békés al Partidului Celor ce Muncesc din Ungaria se simte fericit și mândru, că politica leninistă-stalinistă, s'a dovedit, în mod strălucit cea mai justă. Politica aceasta, sub conducerea înțeleptului nostru tovarăș Rákosi, are zi de zi mari succese în rândurile muncitorilor de naționalitatea maghiară, română, slovacă și sârbă.

Propovăduiți în limba Voastră prietenia și frăția popoarelor, luptați cu dăruzenie împotriva oricărei manifestări de șovinism și naționalism!

Békéscsaba, la 10 Aug. 1950.

Cu salutări de tovarășie:

Francisc Keleti
Secretar județean

In trecut asupriți, în prezent liberi!

După viforul celui de al doilea război mondial, cei care am rămas în viață, am simțit necesitatea ca popoarele din Basinelul Dunării trebuie să colaboreze în semnul și în spiritul democrației. Am simțit că viitorul popoarelor dunărene depinde de faptul, oare aceste popoare se apropie sau se îndepărtează unul de altul.

Soarta tristă a Unguriei în al doilea război mondial

Dar ce s'a întâmplat de fapt în cel de al doilea război mondial?

Germania fascistă urmărea scopuri imperialiste. Pentru a ajunge la aceste scopuri ea atăta poporul român contra celui maghiar și invers. În același timp Nemții declarau că rasa lor este superioară celorlalte rase. În anul 1939, ei porniră războiul, subjugau mai multe țări mici, le exploatau și le tratau în mod brutal.

Cu toate că Ungaria era aliata Germaniei, totuși ea a avut soarta statelor asuprite. Fasciștii germani o jefuiau și o ruinau până la ultima posibilitate. Scopul lor era distrugerea completă politică și economică a muncitorimii maghiare, pentru a o putea întrebuița la scopurile josnice ale imperialismului hitlerist. Dar foarte mulți dintre muncitorii maghiari erau muncitori conștienți, care își iubeau patria și făceau tot posibilul să scuture jugul fasciștilor de pe trupul Ungariei chinuite.

Biruința Armatei Roșii. Tovarășul Stalin crucează Budapesta

Dar fasciștii germani s'au înșelat în socotelile lor. Soarta celui de al doilea război mondial s'a decis deja în anul 1941, în ziua de 22 Iunie, când Germania a pornit atacul împotriva primului stat socialist al lumii, împotriva Uniunii Sovietice. Brutalitatea fasciștilor germani, pe teritoriile ocupate în mod provizoriu, era și mai mare decât în celelalte țări ocupate. Dar se apropia timpul luptei dela Stalingrad, unde s'a dovedit puterea de nelavins a sistemului socialist. Glorioasa Armată Roșie a început să alunge pe fasciștii

patrunși în teritoriul Uniunii Sovietice.

Și în aceste clipe, pline de speranțe, Partidul Comunist (Bolșevic) al Uniunii Sovietice, în frunte cu tovarășul Stalin, își îndreaptă privirea spre țările mici, spre țările asuprite, unde curgea sângele muncitorimii și țărânimii, și întreaga populație suferea de bombardamentele distrugătoare ale Americanilor. Capitala noastră suferea mult și timp îndelungat. Populația ei a fost expusă foametei. Totuși, Nemții fasciști intenționau să o apere până la complectă distrugere a ei. Dar artileria Armatei Sovietice, la ordinul direct al Generalisimului Stalin a crutat-o și nu a distrus-o prin focul artileriei, ci soldații sovietici luptau corp la corp împotriva ocupanților naziști, eliberând în așa mod și scăpând capitala Ungariei.

În ziua de 9 Mai 1945 s'a terminat războiul. Uniunea Sovietică a eliberat jumătatea Europei și în țările eliberate s'au format democrațiile populare.

Luptele comune ale Ungurilor și Românilor asupriți.

Democrația populară este drumul spre socialism. În socialism nu există deosebire între naționalitate și naționalitate. Aici nu mai există nici exploatarea omului de către om. Dar drumul până la socialism este lung. În trecut muncitorimea și țărânimia Ungariei și României era asuprită. Această soartă comună a silit țărânimia română și maghiară din Transilvania să se răscolească împotriva asupritorilor. Răscoala lui Budai Nagy Antal și Dózsa György aduna și ducea la luptă țărânimia maghiară și română, fără nicio deosebire de naționalitate. Dar fără o organizație, convenabilă și fără lupta muncitorimii aliate, răscoala a fost înăbușită. Conducătorii răscoalei au fost chinuiți la moarte. Aceeași soartă au avut-o și capii răscoalei Moților, Horia, Cloșca și Crișan, care luptau pentru interesele țărânimii lipite de pământ.

Planul Confederației Dunărene

Influența revoluției franceze a pătruns și în regiunile

Basinului Dunării, locuite de Români și Maghiari. Deja Avram Iancu trebuia să constate că unii mor de foame, pe când alții se satură până la refuz. Vrând să elibereze țărânimia asuprită, el a răsculat-o iar în același timp Nicolae Bălcescu a vrut să împace poporul maghiar și cel român, să-le unească în lupta împotriva asupritorilor. Bălcescu a și tratat cu Kossuth despre o confederație dunăreană. Planul lor nu le-a reușit fiindcă sistemul feudalist s'a dovedit încă destul de puternic. Iar după sistemul feudalismul a urmat capitalismul, care a produs clasa muncitoare, cel mai înverșunat dușman al exploatareii capitaliste.

Infăptuirea scopurilor comune

După un veac, ideile luptei pentru libertate din anul 1848, și străduințele muncitorimii, s'au realizat. Toate răscoalele menționate duceau cu un pas înainte eliberarea muncitorimii și țărânimii, iar astăzi în Basinelul Dunării se simt acasă toți cei ce muncesc. După asuprirea seculară a popoarelor, s'au realizat ideile revoluției franceze: libertate, egalitate, fraternitate.

Noi, Români din Ungaria, care am fost asupriți ca „minoritate” și ca muncitorime, suntem liberi acum! Am fost eliberați din ghiarele exploatareii și ale șovinismului. Pentru această eliberare suntem recunoscători Armatei Roșii a Uniunii Sovietice, și Marelui Stalin, care a eliberat țara noastră în mod definitiv. Puterea statului a fost preluată de clasa muncitoare, iar conducătorul acestei clase, elevul tovarășului Stalin, Rákosi Mátyás, conduce pe muncitorii maghiari, români, slovaci și sârbi, fără deosebire de naționalitate, în construirea socialismului. Partidul Celor ce Muncesc din Ungaria aplică politica stalinistă de naționalități. Partidul asigură drepturile muncitorilor și țărânilor români, prin Constituția țării noastre.

Republica Populară Maghiară sprijină naționalitatea română din țară

Imediat după eliberare s'au format instituțiile pentru

adâncirea prieteniei maghiaro-române. Cel mai important dintre aceste instituții este *Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria*. Această Uniune caută să adâncească prietenia și frăția între cele două popoare.

În trecut a domnit dușmănie între Unguri și Români. Români nu aveau posibilități de viață. Muncitorii români, ca și muncitorii maghiari, au fost înapoiați în privința dezvoltării culturale. Dar democrația populară ne dă nu numai drepturi ci și ajutor material la exercitarea acestor drepturi. Ea ne asigură înființarea și funcționarea căminelor și școlilor cu limba de predare română. Avem școli generale, secundare și superioare. La Gyula avem un liceu cu limba de predare română. Avem cămine române la Gyula, Budapesta și Elek. Partidul Celor ce Muncesc din Ungaria face posibil și educarea pedagogilor români, mai ales la Școala Superioară Pedagogică din Budapesta. Pedagogii ieșiți de aici vor fi oameni de tip nou, care, credincioși ideilor marxist-leniniste, vor construi socialismul în țara noastră.

Apariția informativului „Libertatea Noastră”

Un pas important înseamnă în dezvoltarea culturii române din țară și apariția informativului „Libertatea Noastră.” Faptul că am ajuns până aici, se datorește ajutorului moral și material obținut din partea guvernului democratic maghiar. Naționalitatea română conlocuitoare trebuie să știe că ajutorul primit din partea guvernului înseamnă în același timp și îndatoriri. Cum putem răsplăti guvernului, democrației populare, acele ajutoare materiale și morale pe care le-am obținut până acum și pe care le vom mai primi și în viitor? Răspunsul este pur și simplu: Ne angajăm în lupta pentru victoria socialismului, pentru înfrățirea tuturor popoarelor, pentru internaționalismul muncitorilor, pentru pacea întregei lumi, pentru urmarea drumului arătat de Partidul Celor ce Muncesc din Ungaria, după exemplul Marii Uniuni Sovietice, eliberatoarea popoarelor și apărătoarea păcii universale.

PETRU POMUCZ

secretar general al Uniunii Culturale.

Presa

ne învață
și ne conduce!

ACTIVITATEA UNIUNII CULTURALE

De drumul revoluției culturale

În țara noastră, domnii asupritori au fost înfrânți. Odată cu înfrângerea lor, a venit și eliberarea celor ce muncesc și eliberarea naționalităților conlocuitoare, de sub jugul exploatarei. Eliberați, oamenii muncii din țara noastră au început construirea unei vieți noi.

Crește lumina

Se ridică astăzi, în țara noastră, noi fabrici și uzine, se construiesc gospodării agricole colective în sate și se înfăptuiesc mărețe planuri. Toate acestea sunt bunuri ale poporului.

În același timp, între oameni se stabilește un nou fel de legături. Masele vor să contribuie tot mai puternic la construirea orânduirii noi, să găsească metode noi în muncă, să producă cât mai mult și cât mai bine.

Crește lumina în mințile oamenilor, se dezvoltă o cultură nouă care cuprinde cele mai largi mase ale poporului muncitor.

Se săvârșește și în țara noastră, un proces istoric de neînfrânt, se înfăptuiește revoluția socialistă care cuprinde și revoluția culturală.

S'a deschis calea spre cultură

Odată cu cucerirea puterii și doborârea moșierilor și capitaliștilor, s'a deschis pentru poporul muncitor, nu numai drumul cuceririi bunurilor materiale, dar și calea cuceririi bunurilor științei și culturii, calea spre o cultură înfloritoare a maseilor.

În trecut masele celor ce muncesc au fost ținute departe de cultură, pentru a fi îndepărtate dela lupta politică, dela drumul eliberării lor.

Lipsa de cunoștințe a maseilor, înapoierea lor culturală, era unul din stâlpii pe care se întemeia regimul de exploatare și asuprire al moșierilor și capitaliștilor. Domnii trecutului aveau tot interesul ca poporul să fie fără știință de carte, fără cultură.

Astăzi însă știința și cultura sunt arme în mâna poporului, care a devenit stăpân pe soarta sa. Masele largi ale poporului dela orașe și sate sunt pătrunse de dorința fierbinte de a însuși

și de a răspândi cultura. Ne găsim în toiul celei mai înaintate revoluții culturale.

Cultura pătrunde în rândurile populației române

Și noi, locuitori de naționalitate română am fost eliberați înainte de șapte ani. Dacă facem o comparație între asuprirea trecutului și viața liberă și fericită a prezentului, trebuie să aruncăm o privire și asupra dezvoltării noastre culturale, care a înregistrat cele mai frumoase rezultate.

În ce privește cultura, naționalitatea române era foarte rămasă în urmă, dar îndată ce poporul, în frunte cu Partidul, a devenit forța conducătoare în statul nostru, s'a deschis larg și drumul cuceririi de către masele românești a științei și culturii.

Cotitură revoluționară în învățământ

Frontul neștiinței și înapoierii a primit prima lovitură de moarte prin înființarea școlilor cu limba de predare română în 1945-46. În scurt timp, aceste școli au început să fie niște focare ale culturii naționale române și ale culturii generale. Astăzi ne putem mândri, că școlile noastre sunt între cele mai bune ale țării. Rețeaua școlilor s'a largit din în an în an, conform cerințelor noi. Astăzi în toate cele 16 comune locuite de români sau de români și unguri, avem școli cu limba de predare română, sau școli în care se învață și limba română. Fiecare copil, în vârsta școlii, este obligat să umble în școli generale. În școlile cu limba de predare română învață aproape o mie de copii, în liceul român peste 70 de elevi, numărul studenților la Școala Superioară Pedagogică este de 40. În afară de aceștia, o mulțime de copii învață limba română în diferitele școli maghiare.

Pe când în trecut noi nu am putut învăța, acum avem posibilitățile cele mai largi să cucerim și noi fortăreața științei. Astăzi se realizează în mod sistematic și hotărât, politica Partidului, care tinde să lichideze de tot neștiința de carte. Fiii de muncitori formează azi majoritatea elevilor și studenților. Pentru a le ușura studiile, democrația populară a înființat o

mulțime de cămine. Și naționalității române i s'au pus la dispoziție căminele conform numărului elevilor din școlile române.

Ce sprijin ne dă guvernul!

Din partea guvernului primim sprijin material și cultural. Iată acestea: cărți școlare, caete culturale și de program pentru echipele noastre culturale, editarea revistei Libertatea Noastră. În același timp guvernul democrației noastre populare ne pune la dispoziție și sumele necesare pentru diferitele aranjări, sărbători, reprezentări, autobusesul cultural, conferințe, port național etc. Nu putem trece cu vederea nici rolul căminelor culturale, care întrunesc tineretul maghiar și tineretul român și-i activează pe frontul culturii. Aproape fiecare sat român are și o bibliotecă română. Se țin reprezentări de Duminici ale Pământului Liber și în limba română. În cursul anului Ministerul Educației Poporului ne pune la dispoziție autobusesul cultural pentru a răspândi cultura românească și cultura generală în limba română.

Cultura dată de democrație este primită cu bucurie și însuflețire de către populația română, care prin aceste mijloace înaintează repede pe calea progresului, devenind apărătoarea dărză a păcii și constructoarea însuflețită a socialismului.

Munca Echipelor Culturale

Munca echipelor culturale joacă un rol hotărâtor în revoluția culturală. Dintre cele 9 echipe culturale române, 6 au luat parte la întrecerile culturale. Munca lor însuflețită și plină de avânt a obținut rezultate considerabile la aceste întreceri. Echipele ne au prezentat piese teatrale, ne-au executat jocuri și cântece populare române, maghiare și ruse. Tot aceste echipe iau parte activă și în viața politică. La toate manifestările mari ale poporului nostru, echipele noastre culturale au jucat rol important: la alegerea sfaturilor, în luna prieteniei maghiare-sovietice, la reprezentațiile Pământului Liber Seri de Iarnă. Ramura cea mai dezvoltată a echipelor o formează corul și pie-

sele teatrale. Echipele cele mai distinse în reprezentarea pieselor teatrale sunt cele din Battonya, Kétegyháza și Elek. Este prea bună alegerea subiectelor la aceste echipe: lupta pentru pace, construirea socialismului, demascarea dușmanilor, problemele producției.

Din punct de vedere al corului, cel mai mare progres se poate vedea la corul Căminului Ion Frimu din Gyula. Acest cor a concertat deja și în radio aducând cinste căminului, școlii generale și liceului din Gyula.

Echipele noastre de dansuri populare au o greșală de remarcat. Ele par a nu aduce nimic nou, execută dansurile cunoscute de toți, deci nu sunt în stare să se reîmprospeteze. Echipa din Battonya este cea care se mai mișcă din acest punct de vedere. O inițiativă frumoasă se vede și la Echipa din Méhkerék; sperăm că începuturile pline de avânt vor aduce roade bogate.

Sarcinile în revoluția culturală

Sarcina noastră principală este să ducem mai departe revoluția culturală până la victoria finală. Să lărgim această mișcare în masele cât mai mari ale poporului. Trebuie să legăm problemele culturale de viața politică și de chestiunile producției, de întărirea păcii și de construirea socialismului. Trebuie să căutăm o cât mai strânsă colaborare cu echipele maghiare. Greșelile comise și constatate trebuie îndreptate cât de curând. În așa fel munca noastră culturală va fi o armă puternică împotriva dușmanilor, o armă de temut în apărarea păcii și în construirea unei vieți mai fericite și mai luminoase.

Informații culturale

Echipa culturală din Gyula în ziua de 20 lunie împreună cu Ansamblul Pacea a dat o reprezentație pentru publicul orașului Gyula.

Ansamblul Pacea în care se află și echipa culturală română a fost în ziua de 24 lunie la Csepel unde a distrat muncitorii uzinelor „Csepelului Roșu”.

APEL

Către preoțimea română și către întreaga populație română din țară

Cauza păcii este o cauză comună a omenirii întregi, deci este și cauza noastră a Românilor din această țară. Noi nu vom uita niciodată, cât ne-au batjocorit, cât ne-au huiduit și ne-au umilit domnii și stăpânii de odioasă amintire a fascismului brutal. Căci până când ei se desfătau și chefuiau fără frâu, și până când se huzureau în fotoliile saloanelor, noi cei striviți și persecutați tânjeam pe holdele boierești, udate cu sudorile noastre, ne chinuiam în uzini, schingiuiți de munci, — într-o neagră sărăcie și oprimare.

Astăzi suntem liberi, cu egale drepturi la muncă și la roadele ei, trăim în frățescă prietenie, fără considerație la naționalitate sau religie și muncim pentru realizarea socialismului fericit în țara noastră. În toiul luptei pentru pace ne întoarcem cu adâncă recunoștință și încredere spre aceea țară, care ne-a adus această libertate și viață pașnică — spre marea Uniune Sovietică, Armata ei victorioasă, în frunte cu înțeleptul ei conducător, tovarășul Stalin!

Acum, după șase ani de muncă pașnică încordată, lumea întreagă, așa și țara noastră, pacea noastră, pacea familiilor noastre este grav amenințată de către ațâțătorii la război, de către imperialiștii americani!

Dar noi nu uităm niciodată, cui putem mulțumi viața noastră pașnică și fericită! De aceea, noi și de data aceasta suntem datori a sta și a lupta pentru asigurarea păcii mondiale, alături de marea noastră prietenă, alături de Uniunea Sovietică și de vajnicul ei conducător, alături de

cel dintâi ostaș vigilent al păcii din întreaga lume, alături de Stalin!

În sgomotul isteric al imperialiștilor ațâțători la război, noi, conduși de țara iubitoare de pace, de țara socialismului și a viitorului nostru fericit, de Uniunea Sovietică, nu vom șovăi nici o clipă, ci cu arma păcii în mâini, ne vom strânge rândurile și în familia mare de 800 milioane de oameni, vom lupta cu dârzenie și hotărâre pentru apărarea păcii și vom semna apelul de pace în ziua de 8 Aprilie.

Vom semna toți! Cu toții voim și dorim pacea!

Însă fiecare dintre noi trebuie să știe, că prin iscăliturile noastre, nu ne-am achitat! Fiecare dintre noi, trebuie să-și manifeste dragostea de pace prin fapte, prin muncă de lămurire, prin intensificarea muncilor noastre, căci în felul acesta vom contribui și noi la construirea țării noastre, la asigurarea muncii pașnice, constructive, la făurirea viitorului nostru și al copiilor noștri!

Pe acest sector al frontului păcii, preoțimea română și poporul nostru român din țară va putea lupta cu succes, și dacă va lupta cu devotament și hotărâre, lupta lui va fi încununată de izbândă!

Semnați toți apelul păcii, căci prin aceasta semnați viitorul vostru fericit!

Apărăm pacea!

Dumitru Sabău
protopop ortodox român

Populația din Méhkerék a înțeles cuvântul vremii: a început însemnarea orzului de primăvară

Mihail Sava, muncitor țaran, de naționalitate română locuiește în Méhkerék Nr 32. Are 15 iugăre de pământ în apropierea satului. Este cunoscut de tot satul ca un gospodar bun și sânguinos. Mihail Sava este vrednic de această stimă. E între primii cu colectarea cerealelor și-a lucrat totdeauna pământul la timp și acum, când a sosit primăvara, a fost între primii, care a ieșit la câmp pentru însemnarea orzului de primăvară. S'au și mirat, mai ales muncitorii țărani mai în vârstă, că Mihail Sava a terminat în 8 Februarie însemnarea orzului de primăvară. Mulți dintre ei nici nu s'au răbdă, să nu facă obiecțiuni: «Până în Martie nici moșul meu nu a însemnat.» La toate aceste țărani muncitori Mihail Sava a răspuns liniștit:

— E adevărat, că înainte de Martie în trecut nu s'a însemnat, dar nici n'au arat cu tractoare, și nici n'a fost așa un seceriș, cum am avut noi în anul 1950. Apoi pe lângă aceasta, sâmbânța însemnată la timp se și desvoltă mai bine.

Iar alții așa vorbeau: «Ușor poți tu însemna, dacă ei mașină de semănat.»

— Aceea mașină de semănat e și a ta, precum e și a mea, fiindcă Sfatul Comunal s'a îngrijit, ca să putem

însemna la timp, căci ne-a grupat la mașini. Nu numai eu, ei și Ioan Martin, ba încă și alții au însemnat cu mașina.

— Așa i, așa-i, aprobau mai mulți dintre auditori, apoi au luat drumul spre Sfatul Comunal.

— Pentru ce să rămânem noi în urmă, ziceau mai mulți, când creșa, grădina de copii, telefonul, toate acestea dovedesc, că Statul se îngrijește și de noi Români, la fel, ca de oricare muncitor din această țară.

— Și la Sfatul Comunal a fost vorbă despre acestea. Președintele Sfatului a explicat amănunțit țărănimii muncitoare din sat, că se pot apuca liniștiți de însemnare, așa cum a făcut Mihail Sava, Ioan Martin, fiindcă Sfatul Comunal s'a îngrijit la timp, ca să pună la dispoziția țărănimii muncitoare mașinile necesare. Sunt mașini de semănat suficiente în comună, care stau și la dispoziția gospodarilor individuali. Așa am împărțit treaba — a spus președintele — că am dat câte o mașină de semănat la șase țărani muncitori, și când aceștia au terminat cu însemnările, atunci responsabilul din acel hotar predă mașina altor șase țărani muncitori.

— Așa am făcut și noi în hotarul Felső, unde am ter-

minat cu toții însemnările, a răspuns Mihail Sava.

— Apoi, într'adevăr e timpul, ca să însemnăm — a făcut din cap Ioan Gurzău — căci dacă vom aștepta unul după altul, atunci jumătate din sat va rămâne în urmă cu însemnările. Eu toate însemnările de primăvară vreau să le termin încă în luna Martie, fiindcă doresc să dovedesc, că și eu țaran muncitor român sunt luptător al taberei de

pace, voi însemna la timp, ca să pot avea la timpul său un seceriș bun.

N'a mai grăit nimeni în contra însemnărilor de vreme. Țăranii muncitori din Méhkerék au ieșit cu mașinile de însemnat și munca lor din hotar isprăvită cu mașinile dovedesc, că țărani muncitori români din Méhkerék au înțeles cuvântul vremii, au început însemnarea orzului de primăvară **Ioan Rocskár**

Tovarășul Mihail Purdi ne scrie:

La ședința Comunității de Muncă a Părinților din Liceul Român din Gyula directorul liceului ne-a comunicat că au sosit trei învățători români din Republica Populară Română. Noi îi primim cu cea mai mare bucurie, le spunem „Bine ați venit și le dorim ca să se simte foarte bine la noi. Mulțumim Partidului Celor ce Muncesc din Ungaria și Partidului Muncitoresc Român pentru grija cea mare, cu care aceste partide ne urmăresc dezvoltarea noastră culturală. În trecut nu aveam drepturi, sistemul exploatare ne-a disprețuit și ne a jefuit. Nici limba noastră maternă nu o puteam vorbi liber. Însă după eliberarea noastră de către Glorioasa

Armata Sovietică situația s'a schimbat cu totul. Astăzi Maghiarii și Români se consideră frați unii pe alții și se ajută mutual. Sosirea celor trei învățători la noi în Ungaria este un simbol pentru noi și o promisiune. Dacă ne unim toate forțele pentru a ne apăra libertatea, pentru a construi socialismul, vom înfrânge toate greutățile. Conduși de Marea Uniune Sovietică, de gloriosul și înțeleptul Stalin, de Partidul Celor ce Muncesc din Ungaria și îndrumați de tovarășul Rákosi Mátyás, poporul maghiar și naționalitatea română conlocuitoare pășesc spre un viitor fericit, spre frăția veșnică a acestor două popoare în semnul socialismului. **Mihail Purdi**

Școala Generală și Liceul de Stat cu Limba de Predare Română din Gyula, județul Békés

În inima orașului Gyula se ridică o clădire mare, frumoasă și mândră. Este clădirea primăriei de odinioară, clădirea școlii generale și a liceului de stat cu limba de predare română de acum. În clădirea aceasta domneau, sub regimurile de asuprire ale trecutului, asupritorii poporului maghiar și ai „minorității” române. În zilele noastre, în zilele construirii socialismului, în clădirea aceasta, crește tineretul naționalității române conlocuitoare, în spiritul frăției maghiaro-române, în spiritul proletariatului internațional. Orgoliul și asuprirea din trecut au dispărut definitiv dintre zidurile fostei primării; în locul dușmăniei și asupririi a pășit înțelegerea și ajutorul mutual, în locul sclaviei și umilirii a pășit libertatea și cinstirea demnității de om, fără nici o deosebire la origine, la limbă, la naționalitate sau la sex.



Elevii și elevele școlii generale și liceului român împreună cu corpul didactic în curtea școlii

Tineretul român, o mică armată a democrației populare

În cele două școli e o mișcare permanentă. Curtea mare a școlii răsună în continuu de cântece pionierești. Băieți și fete joacă, se joacă cu cea mai mare bucurie a vieții: cu bucuria libertății, cu bucuria care nu cunoaște frică și grije. Și la această bucurie a tineretului ia

parte întreaga naționalitate română din țară, căci nu este nicio localitate, în care trăesc muncitori și țărani muncitori români, care nu ar fi reprezentată în cele două școli din Gyula. Iată câteva date referitor la numărul elevilor și elevelor din diferitele localități:

C o m u n a	N u m ă r u l	
	băieților	fetelor
Battonya	3	5
Bedő	2	3
Berekböszörmény	1	—
Békés	1	—
Csorvás	1	—
Elek	2	3
Farkashalom	—	1
Gyula	10	5
Kétegyháza	10	6
Körösszakál	6	5
Körösszegapáti	—	3
Magyarcsanak	6	—
Méhkerék	14	7
Lőkősháza	1	1
Pécel	—	1
Pusztatottlaka	4	7
Vekerd	6	3
Zsáka	3	—
Total	70	50

Tineretul român, în trecut asuprit, în prezent liber și fericit, alcătuiește aici o mică armată a democrației populare. Forța acestei armate este învățătura, progresul la studii, însușirea cunoștințelor marxiste-leniniste.

Această mică armată care va fi crescută în spiritul Partidului Celor ce Muncesc, va fi și conducătorul naționalității române din Ungaria și totodată va lupta pentru pacea lumii apărându-și drepturile date după eliberare.

Vrem ca patria noastră să devină de neînvinc!

Dar să întrebăm câte un elev din școala generală și din liceu și să-le cerem informații despre viața lor, despre sarcina lor principală.

Liviu Gurban, elev de clasa a doua liceală ne spune următoarele: Sarcina noastră principală este învățătura bună. Noi am pornit un război aprig împotriva notelor de 1 și 2 care se mai găsesc în catalogul clasei noastre. Vrem să ne slujim cu cinste

Patria, să depunem toate eforturile ca ea să devină de neînvinc. De aceea noi vrem să ridicăm situația la învățatură a tuturor elevilor din școala noastră. Numai așa putem contribui la întărirea taberei păcii conduse de Marea Uniune Sovietică în frunte cu iubitul tovarăș Stalin, numai așa putem îndeplini chemarea Partidului și a iubitului nostru conducător, tovarășul Rákosi.



Clasa I de liceu în oră de limba rusă

Nu mă mai necăjesc la lumina unei lămpi

Iuliana Burzuc, elevă de clasa a VII-a a școlii generale ne răspunde următoarele:

Mi-aduc aminte de casa în care locuim înainte de eliberare. Era o casă mică, întunecoasă, cu o lampă de petrol care fumega toată vremea. Tatăl lucra la câmp

cu unelte primitive. Muncea din greu și tot nu putea trăi și întreține familia.

Acum, datorită eliberării și politiciii democrației populare și în familia noastră s'a schimbat viața. Locuim într-o casă bună, încăpătoare. Eu stau în căminul de elevi și

LIBERTATEA NOASTRĂ

3

seara nu mai necăjese să-mi fac lecțiile la lumina unei lămpi fumegânde.

Tatăl muncește cu unelte moderne, cu tractoare pe ogorul său pe care l-a primit dela democrația populară. El se străduiește să-și ducă cu cinste la îndeplinire angajamentele luate pentru a

realiza Planul Cincinal. Pilda lui mă îndeamnă să învăț și eu tot mai bine. Mă pregătesc cu multă sârguință pentru examenele de sfârșit de an. Vreau ca prin notele pe care le iau să-mi arăt recunoștința față de Partidul care ne-a creat o viață nouă, luminoasă.



In timpul pauzelor elevii joacă ping-pong

Toți elevii și toate elevele ne vorbesc la fel!

Și la rândul lor, toți elevii și toate elevele ne vorbesc la fel. Pe fiecare îl doare ceva din trecut și pe fiecare îl bucură viața fericită și liberă a prezentului. Și numărul acestor tineri fericiți crește năvalnic din an în an. Nu-i de mirare, dacă la începutul fiecărui an

școlar, direcțiunea școlii și a căminului trebuie să-și bată capul, care dintre copiii doritori de a se înscrie la căminul și școlile române din Gyula să fie primiți între tinerii care formează cadrele viitoare ale naționalității române conlocuitoare.



Elevii liceului făcând experiențe în cercul de chimie



Și elevii cercului de biologie în muncă științifică

Invățatură, distracție, luptă pentru pace!

În curtea școlii este un loc pentru volleybal. Acuma se lucrează febril la construirea unui teren de tenis pentru tineretul școlar. În sala mare se găsește o masă de ping-pong. În recreațiile aparatul de radio al școlii răspândește știri din Uniunea Sovietică, țările de democrație populară, știri despre victoriile taberei păcii, despre rezultatele mărețe ale Planului Cincinal, și se aude și muzică distractivă.

Așa crește tineretul român din țară. Acești tineri duc o

viață fericită, fără griji. Acești tineri vor deveni eroi dârzi ai socialismului. Toate acestea tineretul român le mulțumește eliberării sale de către Glorioasa Armată Sovietică și ajutorului acordat de Partid. Cauza Uniunii Sovietice și cauza Partidului este și cauza acestui tineret. El luptă pentru pace, pentru socialism, și nu încapă nicio îndoială că această luptă va fi încoronată de izbânda lumii doritoare de pace.

Margareta Caciora
elevă de clasa I de liceu

Impopularea școlilor
cu limba de predare română

Fabricile noi, gospodăriile agricole colective ce se sporesc din zi în zi, stațiunile de mașini și tractoare și în general construirea socialismului are nevoie de cadre specializate și din rândul naționalității române. Constituția noastră, bazându-se pe politica Uniunii Sovietice, asigură și românilor din țară posibilitatea de a-și forma intelectualitatea ieșită din rândurile muncitorimii. Această posibilitate este asigurată de acele instituții socialiste și culturale, de care dispunem. Populația regiunilor locuite de români a înțeles apelul guvernului, referitor la impopularea școlilor. Populația satelor și cătunelor îndepărtate a înțeles rostul apelului, convingându-se că prin trimiterea copiilor la școală, servește pacea, accelerează construirea socialismului. Muncitorii și țăranii muncitori consideră ca o datorie patriotică trimiterea copiilor la școală, fiindcă știu că aceasta este o condiție a dezvoltării noastre socialiste. Majoritatea părinților a sacrificat mult pentru școală și în trecut, iar în prezent a primit fără șovăială

să contribuie la spesele căminului. Aici trebuie să amintim părinții din Kétegyháza și Pusztaszentlőrinc, care au dat dovadă de conștiință în ceea ce privește contribuția materială la cheltuielile, pe care democrația noastră populară le acoperă cu scopul ca copiii români să-și poată continua studiile. Părinții știu bine, că îndeplinirea Planului nostru Cincinal, dezvoltarea industriei noastre grele, hotărâște construirea socialismului, înseamnă întărirea țării noastre, dezvoltarea armatei noastre populare, apărarea păcii. Toate acestea înseamnă ridicarea nivelului de trai pentru cei ce muncesc. Populația satelor românești știe bine, că din cei 15 milioane forinți economisiți se pot fabrica 500 tractoare și astfel părinților li se retribue înmulțit ceea ce au sacrificat. Copiii lor vor deveni muncitori calificați, învățați, iar nivelul de trai al lor se va ridica. Atât părinții cât și elevii au înțeles că învățătura în democrația noastră este o chestiune de onoare și de cinste.

Gordos Károly
inspector

ELEVII ROMÂNI
vor munci la Dunapentele

Se apropie sfârșitul anului școlar. Acest fapt nu înseamnă că și munca elevilor din Liceul Român din Gyula se termină. Nu! Dimpotrivă! Munca lor continuă și în cursul verii. Organizația de DISZ a școlii a hotărât că o brigadă voluntară va lua parte la construirea orașului Dunapentele. Lazar Poštaș, unul dintre cei mai conștiinți elevi a declarat:

— Noi tineri de naționa-

litatea română nu vrem să rămânem în urmă în construirea acestui oraș. În timpul verii vom contribui și noi, din toate puterile la muncile tineretului maghiar și vom construi orașul Dunapentele. La învățatură am obținut rezultate foarte bune, aceleași rezultate vrem să le obținem și la Dunapentele. Imediat după examene brigada va pleca și va îndeplini cu cinste angajamentul luat.

ZIUA NAȚIONALITĂȚII ROMÂNE

Ziua înfrățirii și a luptei pentru pace

Ziua de 20 August a fost sărbătoarea întregului popor din țara noastră. În această zi a fost promulgată în 1949 Constituția Republicii Populare Ungare. Inspirată din Constituția Uniunii Sovietice, legea fundamentală a socialismului biruitor, Constituția Republicii Populare Ungare consfințește transformările revoluționare și drepturile cucerite de poporul maghiar în anii care s'au scurs dela eliberare și în același timp trasează calea viitoarei dezvoltări democratice a Ungariei. Fiecare pagină, fiecare paragraf al Constituției noastre este pus în slujba muncii noastre pașnice și a construirii socialismului în țara noastră.

În Constituție există un capitol special care tratează despre dreptul naționalităților conlocuitoare de a folosi limba maternă și despre asigurarea posibilităților de a-și desvolta cultura națională.

Asupririi naționalităților i-a luat locul cea mai deplină egalitate în drepturi a naționalităților conlocuitoare. Dreptul de organizare și

libertate individuală, libertatea presei și a întrunirilor au intrat efectiv în viața fiecărui om al muncii din țara noastră.

Pe baza acestor drepturi în marea zi de aniversare a Constituției, naționalitatea română din Ungaria a sărbătorit și Ziua Culturală a Românilor.

Pentru întâmpinarea acestor evenimente orașul Gyula s'a îmbrăcat în haină de sărbătoare. Clădirile publice au fost frumos pavoazate cu steaguri roșii și naționale, precum și cu portretele tovarășilor Stalin, Lenin și Rákosi. Clădirea liceului român, unde este și sediul Uniunii Culturale, la fel a fost frumos împodobită cu steaguri roșii, maghiare și românești, iar pe lângă tablourile tovarășilor Stalin și Rákosi se afla portretul tovarășului Gheorghiu Dej, conducătorul Partidului Muncitoresc Român.

În curtea clădirii echipele culturale române, slovace, maghiare și sârbe sunt în toiul pregătirii pentru începerea festivității.

muncitorii fabricilor, țărani muncitori ai Gospodăriilor Agricole Colective, funcționarii instituțiilor, într'un cuvânt o coloană nesfârșită de

oameni, care purtând tablouri și lozinci ovaționa neîntre-rupț „Trăiască Stalin,” „Trăiască Rákosi,” „Trăiască Partidul!”



Echipa culturală din Mezőberény strigând:
„Trăiască prietenia româno-maghiară!”

Desfășurarea programului adunării. Ajungând în Parcul Libertății, echipele culturale și coloanele oamenilor muncii s'au așezat în fața tribunei frumos împodobită cu drapele roșii și naționale. De pe drapele tablourile tovarășilor Stalin, Rákosi și Gheorghiu Dej priveau spre mulțime, care într-o perfectă disciplină aștepta desfășurarea programului.

Pe tribună au luat loc Ministrul Republicii Popu-

lare Pomâne în Ungaria tov. Aurel Málnășeanu, secretarul județean al Partidului tov. Zsidi Gyula, secretarul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria tov. Ilie Moldovan, secretara Comitetului Orășenesc a Partidului tov. Maléth Józsefné, reprezentanții Ministerelor de Externe și ai Educației Poporului, trimișii diferitelor organizații, precum și muncitori stahanoviști și țărani muncitori distinși, etc.



Echipa culturală din Kétegyháza defilând

La ora 9, în sunetul marșurilor, executate de fanfara orașului, marea mulțime a oamenilor muncii, în număr de vreo 10.000, ca un val au pornit din Piața Kossuth prin centrul orașului spre Parcul Libertății, unde a avut loc adunarea festivă. În fața coloanei mergea ansamblul de jocuri și cântece „Pacea” din orașul Gyula, urmată fiind de echipele culturale române din Kétegyháza, Méhkerék, Elek, Körösszegapáti, Körösszakál, Battonya și Zsá-

ka, purtând drapele multicolore și portretele conducătorilor noștri. Pe rând urmau apoi echipele naționalității slovace Pitvaros și Tótkomlós, cele sârbe din Katymár, Hercegszántó și Bácsalmás, îmbrăcate toate în minunatele lor costume naționale și populare. Treceau apoi, echipa culturală din Mezőberény îmbrăcată în portul local, echipa fabricii de textile „Columbia” din Gyula, a spitalului județean tot din Gyula, iar după ei urmau



Reprezentanții și trimișii pe tribună

După întonarea imnurilor maghiar, sovietic și român, cuvântul de deschidere a fost rostit de către tov. Petru Pomucz, luând apoi cuvântul secretarul Uniunii Culturale tov. Ilie Moldovan, care în cuvântarea sa în limba română a spus între altele:

„Noi, Românii din Ungaria avem azi o dublă serbare: serbăm ziua Constituției care ne-a dus drepturile și libertățile, serbăm apoi Ziua naționalității române din Un-

garia. Că toate acestea le putem sărbători în condițiile cele mai favorabile putem mulțumi în primul rând Uniunii Sovietice și genialului ei conducător, tovarășului I. V. Stalin.

În al doilea rând putem mulțumi Partidului și iubitului lui conducător tov. Rákosi Mátyás.

Până la eliberare naționalitatea română a suferit de o îndoită asuprire: una de clasă și una națională.

În 1945 a sosit însă ziua eliberării și glorioasa Armată Sovietică ne-a eliberat de sub jugul cotropitorilor germani.

Partidul Comunist Maghiar imediat a avut grija, că rănile naționalității române să fie vindecate prin asigurarea tuturor drepturilor și libertăților.

Acolo, unde suferințele naționalității române conlocuitoare erau nemărginite, astăzi este mulțumire, fericire și belșug.

Drept recunoștință și mulțumire ne exprimăm deci față de Partid și democrația

populară rostind din adâncul inimii noastre: „Vă mulțumim pentru tot ce ne-ați dat, pentru viața noastră plină de bucurii, pentru viitorul care ni-l doriți, pentru fericirea care ne-ați făurit-o!”

Tovarășul secretar a arătat apoi rezultatele obținute în toate domeniile vieții, subliniind că: Astăzi cei mai mulți țărani ai naționalității române lucrează în gospodării agricole colective și în gospodării de stat, unde mașinile, ușurând munca, țăranii au ajuns să trăiască cinstit din roadele muncii lor.

„Vom îndeplini cu dragoste întotdeauna datoriile și obligațiile noastre față de Patrie și ne luăm angajamentul că în orice timp noi vom merge pe drumul trasat de iubitul nostru tovarăș Rákosi Mátyás pentru binele Patriei și al întregului popor muncitor” — a spus în încheiere tov. Moldovan.

La sfârșitul cuvântării au răsunat îndelungate aplauze și ovații furtunoase în cinstea prieteniei veșnice a poporului român cu poporul maghiar.

A luat apoi cuvântul Ministrul Republicii Populare Române în Ungaria tov. A Málnáseanu, care a

transmis adunării festive salutul Legației.

Muncitorii Republicii Populare Române serbează împreună cu Dvs. această aniversare și se bucură împreună cu poporul-frate maghiar de toate cuceririle și rezultatele obținute — a spus în introducere tov. Ministru. — Popoarele noastre — poporul român și maghiar — au luptat împreună secole de-a rândul contra asupririi nemiloase a claselor dominante. În răzcoalele dela Bobâlna, a lui Dózsa, a lui Horia, Cloșca și Crișan și în altele, popoarele noastre împreună și-au vărsat sângele în lupta pentru libertate.



Ansamblul „Pacea” din Gyula cântând

A trecut apoi în revistă rezultatele obținute de Uniunea Culturală dela înființarea ei, scoțând în evidență, că: Uniunea Culturală a desfășurat și desfășoară o activitate intensă pentru a da o educație politică naționalității române conlocuitoare, pentru a populariza politica de pace, rezultatele obținute în Planul Trienal și Cincinal, politica de prietenie față de Uniunea Sovietică și față de toate popoarele lumii iubitoare de pace. În același timp, a căutat și caută să trezească în rândurile oamenilor muncii ura împotriva dușmanilor

poporului, față de mârșăviile bandei lui Tito și ale imperialiștilor anglo-americani.

În acest scop, Uniunea Culturală a ținut nenumărate reprezentații, a editat vreo 40 numere de caete politice în limba română, care au fost discutate în fața unui public foarte numeros.

Prin muncă continuă am obținut, că aproape în fiecare comună locuită de naționalitate română avem școli cu limba de predare română, unde elevii primesc o educație politică în spiritul internaționalismului proletar.



Echipa culturală din Tótkomlós

Eliberarea popoarelor noastre de către glorioasa Armată Sovietică ne-a ajutat să pornim pe drumul înfrățirii dintre popoare, asigurându-ne o viață fericită în tabăra păcii, a democrației și a socialismului.

În continuare vorbitorul a subliniat: Azi, când în Germania imperialiștii americani vor să reînvie armata hitleristă, care ne-a cauzat atâtea răni și dureri; când la granițele Ungariei și a României stă gata de orice manevră banda de spioni și trădători din Balcani a lui Iuda-Tito, muncitorii țărilor noastre sunt conduși de cuvintele înțelepte ale tovarășului Stalin.

„Pacea se va menține și va fi trainică, dacă popoarele vor lua în mână lor cauza apărării păcii și vor stărui pe lângă aceasta până la sfârșit.”

În încheiere, tov. Ministru a spus: „Intrecerile socialiste ale muncitorilor maghiari în cinstea aniversării Constituției, întocmai ca și întrecerile muncitorilor români în cinstea zilei de 23

August — ziua eliberării poporului român — sunt dovezi vii, că muncitorii noștri resping cu hotărâre orice provocare a imperialiștilor anglo-americani și a câinilor Tito, sunt ferm hotărâți de a apăra cu orice preț tot ce-i mai nobil și scump: „pacea”.

Și acum publicul într-o atmosferă de entuziasm ovaționează îndelungat pentru tovarășul Stalin, Rákosi și Gheorghiu Dej.

După aceste cuvântări s'a ridicat secretara Comitetului orașenesc a Partidului tov. Maléth Józsefné și a rostit cuvântarea despre importanța Constituției iar după aceea au urmat salutările tuturor reprezentanților și două recitări în limba română și maghiară.

Înainte de încheiere țăranii muncitori au predat tovarășului Ministru și secretarului Partidului o pâine din recolta nouă și alte daruri, ca semn al dragostei și cinstei față de iubiții lor conducători.

Programul de înainte de masă s'a încheiat cu întoarea Internațională.

sp



Corul mixt al echipei culturale din Gyula

DIN ROBIE IN LIBERTATE

Drumul naționalității române din Ungaria după eliberare

Lung și nespuse de greu a fost drumul pe care l-a avut de străbătut naționalitatea română conlocuitoare până în ziua eliberării. Pe vremurile acelea, naționalitatea română îndura din greu asuprire, umilire, exploatare, foamete și mizerie cruntă. Domnii țării, marii moșieri, bancherii și negustorii hrăpărețisugheau, ca niște lipitori, vლაga și sângele muncitorilor și țăranilor maghiari și celor de naționalitatea română. Cel ce îndrăsnea să ridice capul, să-și rostească amarul, să ceară dreptate, era asuprit,

schingiuit cumplit, asvârlit în temnițe și nu arareori ucis mișelește.

Din sclavi am devenit liberi

Greu a fost drumul... Dar naționalitatea română l-a străbătut cu eroism an de an, zi de zi, ceas cu ceas, fără a da îndărăt, nicio clipă, în fața ticăloasei stăpâniri burghezo-moșierești.

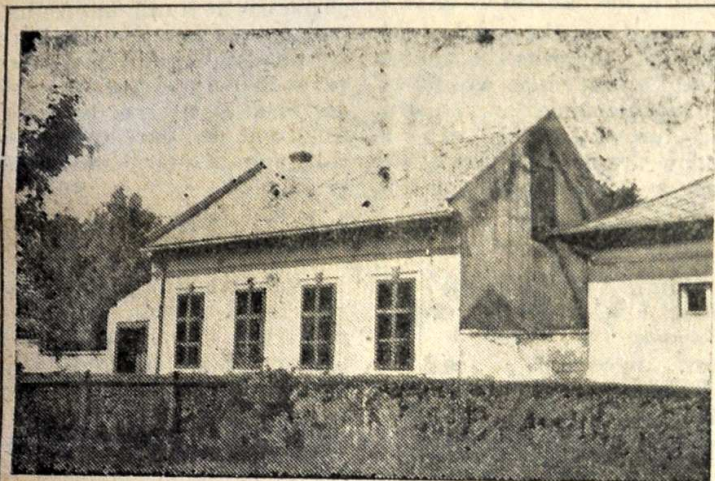
Și suferințele durau până în ziua de 4 Aprilie 1945 când Glorioasa Armată Sovietică a adus libertatea și naționalității române con-

naționalității române conlocuitoare erau nemărginite, astăzi este mulțumire și fericire.

Este deci demn și drept ca să ne exprimăm mulțumirea și recunoștința față de Partid și de democrația populară maghiară, rostind

din adâncul inimii: „Vă mulțumim pentru tot ce ne-ați dat, pentru viața noastră plină de bucurii, pentru viitorul pe care ni-l croiți, pentru fericirea pe care ne-ați făurit-o!”

(Vom continua)



Așa a fost... școala primară cu o singură sală

locuitoare. Și de atunci soarta acestei naționalități s'a schimbat cu totul. Din sclavi am devenit liberi, din umiliți am devenit cinstiți din plin.

Partidul Comuniștilor Maghiari purta cea mai mare grijă să ne dea depline drepturi, să ne recompenseze pentru suferințele îndurate până la eliberare. În momentul eliberării țara era la pământ, războiul distrusese orașe și sate, domnea foamea, mizeria, boala, neștiința de carte. Partidul însă, cu ajutorul marii noastre prietene, Uniunea Sovietică, a scos țara la liman.

Viață în locul ruinelor

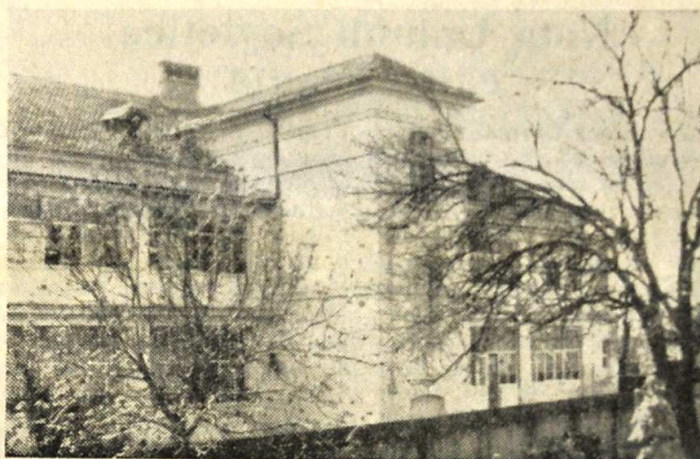
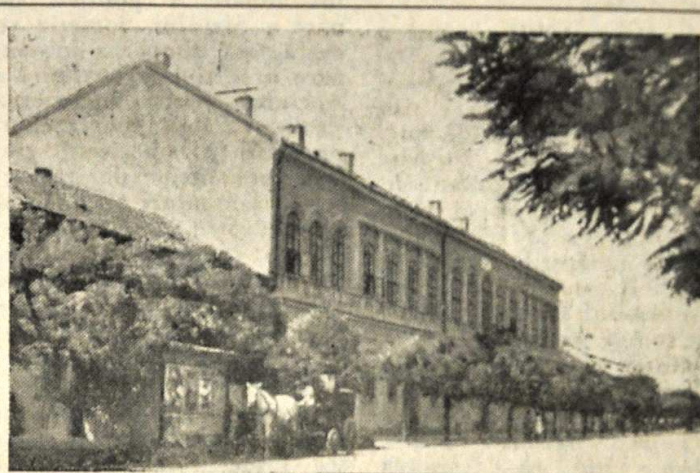
Acolo unde erau ruine, democrația populară a înălțat clădiri noi, luminoase. Fabricile noastre erau dărâmate: democrația populară a înălțat fabrici și uzine noi. Sate luminate cu electricitate puteai număra pe degete odinioară. Astăzi, Partidul și democrația populară ridică uriașe centrale electrice, care vor trimite lumina în toate colțurile Patriei. La țară, sărăcia sălăgluia în cocioabele țăranilor. Partidul și democrația populară a

ajutat pe țărani să se unească în Gospodării Agricole Colective aducătoare de belșug. Neștiința de carte domnea peste tot. Partidul și democrația populară au clădit școli și au deschis porțile lor pentru toți copiii oamenilor muncii. Înainte vreme, copiii noștri rătăceau pe străzi, nu erau îngrijiți, muriau de foame și boli. Partidul a înălțat creșe, cămine de zi și școli luminoase.

Se ridică vocea naționalității române conlocuitoare

Și acum când vrem să trecem în revistă marele progres, drumul înaintării, rezultatele obținute de după eliberare, se ridică vocea naționalității române conlocuitoare care își exprimă mulțumirile cele mai sincere față de Partid și de democrația populară maghiară în frunte cu iubitul nostru conducător, Rákosi Mátyás.

În urma muncii și grijii Partidului, acolo unde erau ruine, astăzi sunt clădiri și grădini. Acolo unde era întuneric beznă, astăzi e lumină. Acolo unde era mizerie neagră, astăzi este belșug. Acolo unde suferințele națio-



Azi... clădiri cu etaje:

Sus: Școala generală și liceul de stat din Gyula.
Jos: Una din cele trei clădiri ale căminului I. C. Frimu

Pentru un Pact al Păcii!

Sute de mii de partizani ai păcii vizitează locuințele oamenilor simpli din întreaga lume pentru a strânge semnături pe Apelul Consiliului Mondial al Păcii pentru încheierea unui Pact al Păcii între cele cinci mari puteri. Această campanie a cuprins zeci și zeci de țări.

În Republica Populară Chineză peste 343 milioane oameni — 72,4 la sută din întreaga populație a țării — și-au pus semnăturile pe Apelul pentru un Pact al Păcii. În țările de democrație populară — Polonia, Cehoslovacia, Ungaria, România, Bulgaria, Albania — campania pentru strângerea semnăturilor s'a desfășurat de asemenea cu un uriaș avânt și a cuprins toată populația matură a acestor țări. În

Coreea s'au strâns peste 7.000.000 semnături, dintre care 433 mii semnături în Coreea de Sud, unde campania pentru un Pact al Păcii este interzisă. În Italia s'au strâns peste 8 milioane, în Franța peste 6 milioane semnături. În amândouă aceste țări capania pentru strângerea de semnături se desfășoară cu avânt. În Anglia au semnat Apelul peste 500 mii oameni. Comitetul Englez pentru pace comunică că pe Apel semnează peste 70 la sută din persoanele cărora li se cere să-și pună semnătura. În Olanda s'au strâns 243 mii de semnături. În Cuba numărul semnăturilor pe Apel a depășit 500 mii. În Iran s'au strâns peste 1.200.000 semnături, în Indonezia peste 337 mii.

Învățătorii își fac datoria

La începutul lunii Septembrie am început primul an școlar al Planului Cincinal. Și în școlile române am început cursurile. Marea armată a elevilor și învățătorilor, profesorilor își face datoria cu cinste și rezultatele acestei munci bune încep deja a se ivi. În timpul verii pedagogii școlilor cu limba de predare română au luat parte la cursuri speciale. La Budapesta, pe vârful Muntelui Gellért, într-una din clădirile cele mai frumoase ei s'au pregătit timp de șase săptămâni. În clădire era mare mișcare. Dimineața de vreme învățătorii sa'u sculat, au citit cărți, au făcut însemnări, au discutat problemele marxism-leninismului și ale specialității lor.

Rolul de cinste al învățătorilor

Vizitând diferite școli și stând de vorbă cu învățătorii, aflăm explicația muncii bune și rezultatelor frumoase obținute deja la începutul primului an școlar al Planului Cincinal. Tov. *Turák Kálmán* ne spune următoarele:

„Cursurile de specializare ale învățătorilor ne arată grija cea mare a Partidului și guvernului pentru oamenii muncii din patria noastră. Partidul înțelege munca de onoare și de răspundere a învățătorilor și profesorilor, rolul de frunte pe care aceștia îl au în Republica noastră Populară. În munca lor învățătorii și profesorii au nevoie de cunoașterea perfectă a marxism-leninismului și a specialității lor. Iată de ce ne pregătește Partidul și guvernul și prin cursuri de vară, iată cum vrea Partidul să ridice nivelul cultural al poporului, să lumineze masele largi. Prețuirea și dragostea cu care Partidul și guvernul înconjoară pe învățători și profesori este în același timp prețuirea și dragostea față de poporul muncitor.”

Viața nouă a învățătorilor

Tov. *Ablonczy Renata* ne vorbește despre viața nouă a învățătorilor.

„Am luat parte la cursurile de specializare fiindcă știm că astăzi, în Patria noastră este o mare cinste să fii învățător și profesor. În cursurile la care am luat parte am primit o pregătire temeinică, ni s'a dezvoltat dragostea pentru patria socialistă, spiritul tovarășesc, dragostea pentru munca socialistă, dragostea nemărginită pentru tineretul nostru, viitoarele cadre ale construirii socialiste. Rezultatele obținute de învățători sunt garanția că grija Partidului nu a fost zadarnică.

Munca noastră în cursuri de vară va aduce roade bogate în ridicarea nivelului cultural al poporului nostru muncitor.”

Cu știința și cultura vom duce o politică sănătoasă

Întrebăm pe tov. *Szilágyi Péter*, ce impresii are despre cursuri de vară:

„Învățătorii și profesorii dornici să aibă cunoștințele cele mai temeinice marxist-leniniste și profesionale au ajuns scopul lor. Învățătorii și profesorii noștri au înțeles că pentru a învăța și educa pe viitorii constructori ai socialismului, este nevoie de cât mai multă știință și cultură ideologică și profesională. În cursuri am discutat diferite probleme din domeniul marxism-leninismului, mai ales care sunt legate de munca noastră școlară și extrașcolară. Teoriile marxism-leninismului le-am legat de practică și așa înarmați cu temeinice cunoștințe ideologice și de specialitate, vom duce o luptă necruțătoare împotriva dușmanilor noștri, vom duce o politică sănătoasă de clasă în școlile noastre.

Învățătorii trebuie să unească masele țărănești cu clasa muncitoare

Tov. *Turcu Marius*, care a luat parte și el la cursuri, declară următoarele:

„Tovarășul Stalin ne învață că învățătorii constituie o parte din cea mai necesară a marii armate a oamenilor muncii din țara noastră, care construiesc o viață nouă pe baze socialiste. Mai ales învățătorii dela sate au un rol de mare însemnătate în construirea vieții noi socialiste, în întărirea alianței dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare. Ei trebuie să devină una din verigile care unesc masele țărănești cu clasa muncitoare. Aceasta este sarcina principală a învățătorului dela sat, dacă vrea într'adevăr să servească cauza poporului său, cauza libertății și independenței poporului.”

O cotitură serioasă în ridicarea muncii

Cursurile de vară înseamnă o cotitură serioasă în ridicarea nivelului și muncii învățătorilor și profesorilor noștri. Cu sprijinul Partidului și guvernului, învățătorii și profesorii își vor îmbunătăți și mai mult munca lor: ei vor purta în primele rânduri chemarea la muncă și luptă a Partidului nostru și vor avea un rol și mai hotărâtor în creșterea omului nou, în transformarea socialistă a agriculturii noastre, în revoluția culturală din satele și orașele noastre.

ȘTIRILE NOASTRE

Școli române la Köröszakál și Körösszegapáti

În județul Hajdu-Bihar, în comunele Körösszegapáti și Köröszakál s'a deschis câte o școală generală cu limba de predare română. Numărul elevilor în cele două școli este destul de mare: la Köröszakál s'au prezentat 29 elevi, iar la Körösszegapáti 35. Învățătoarea Szolga Margit a fost transferată dela Darvas la Körösszegapáti, pentru a învăța acolo, în școala deschisă în anul acesta. În clasele superioare ale școlilor din aceste comune, se va învăța și mai departe limba română ca un obiect special.

Inițierea celor două școli din comunele susmenționate ne arată grija specială a Partidului și guvernului nostru pentru problemele culturale ale naționalității române conlocuitoare, ceea ce primim cu sinceră mulțumire și mândrie. Munca și rezultatele acestor școli trebuie să dovedească că grija și speranța Partidului nu a fost în zadar ci va aduce roade bogate.

O clădire nouă pentru Căminul Român din Gyula

Căminul Ion Frimu din Gyula se află în continuă dezvoltare. Numărul elevilor din Cămin devine din an în an mai mare, așa încât, anul acesta, Căminul s'a dovedit prea mic față de numărul mare al elevilor noi și vechi.

Prin grija Partidului și guvernului, Căminul a primit, la începutul acestui an școlar, a clădire nouă cu un etaj și cu înzestrarea cea mai modernă. Căminul Ion Frimu, mărit și dezvoltat în acest fel, poate adăposti peste 250 elevi ai Liceului Român și Școlii Generale Române din Gyula.

Este rândul nostru să ne exprimăm mulțumițiile noastre cele mai călduroase față de Partid și guvern și să promitem din partea noastră că în clădirea nouă a Căminului Român vom desfășura cea mai bună muncă socialistă, vom cuceri cetatea științei și așa vom contribui la apărarea păcii și la construirea socialismului.

S'a deschis și clasa a treia a Liceului Român din Gyula

Liceul Român din Gyula a intrat în anul al treilea al existenței sale. Liceul și-a început viața în anul școlar

1949—50 cu o singură clasă, cu clasa întâi. Anul trecut Liceul a avut deja două clase, iar anul acesta el și-a început munca cu trei clase și aproape 80 elevi.

Anul 1952—53 va însemna o dată importantă în viața Liceului căci în acest an școlar va avea loc bacalaureatul elevilor de clasa a patra. Va fi pentru prima oară în istoria Ungariei că naționalitatea română conlocuitoare își va vedea pe fiii și fiicele la bacalaureat ținut în limba română.

Primul bacalaureat român din țara noastră va fi o dovadă a culturii înalte pe care copiii naționalității române conlocuitoare și-au însușit-o cu ajutorul Partidului și guvernului nostru de democrație populară, după ce Uniunea Sovietică ne-a eliberat de sub asuprirea politică, economică și culturală a regimurilor trecute.

Cărți noi pentru școlile române

Pentru a asigura un înalt nivel de studii în școlile cu limba de predare română din țara noastră, guvernul se îngrijește și de tipărirea cărților necesare scrise în limba română.

În ziua de 15 Octombrie vor ieși de sub presă două cărți noi pentru școlile române din patria noastră: un abecedar și o gramatică completă a limbii române. Amândouă cărțile au fost scrise în timpul verii sub supravegherea Ministerului Instrucțiunii Publice de profesori și învățători specialiști. Gramatica română se va întrebuiți în școlile generale și în Liceul Român din Gyula.

Apariția acestor cărți înseamnă o mare bucurie pentru elevii români dornici de a însuși cultura în limba lor maternă. Ea este în același timp o dovadă grăitoare a faptului că guvernul face tot posibilul ca să dea ajutorul necesar naționalității române conlocuitoare în înfăptuirea egalității și pe țărâm cultural.

Profesori noi în Liceul din Gyula

Liceul de Stat cu Limba de Predare Română din Gyula a primit un profesor nou și o profesoară nouă.

Tov. profesor *Benkő Károly* are ca specialitate științele fizico-chimice, iar profesoara *Borza Lucia* cu specialități de limba și literatura română și maghiară.

Un cămin exemplar

Căminul I. C. Frimu înființat pentru tineretul român



Căminul I. C. Frimu din Gyula

În partea cea mai frumoasă a orașului Gyula se ridică o clădire mare și mândră, cu un etaj. Clădirea este înconjurată de frunzișul arborilor ce înfloresc și înverzesc în bătaia soarelui de primăvară. Clădirea răsună de cântece pionieresti. Locuitorii acestei clădiri cântă vesel și frumos: Suntem stegari căliți ai veacului ce vine. Și de fapt stegarii viitorului, stegarii tineretului

român din țară se pregătesc în această clădire, în acest cămin pentru a deveni membrii valoroși ai societății socialiste. Căminul a fost înființat de democrația populară pentru a adăposti între zidurile sale pe acei tineri de naționalitate română, care în trecut nici nu visau să învețe într'un cămin, unde își pot vorbi limba lor, unde își pot dezvolta cultura lor națională.

Urmăm exemplul lui I. C. Frimu:

Luptăm pentru pacea și libertatea tuturor popoarelor



Ce voioase sunt fiicele poporului muncitor român

Căminul poartă numele de Ion C. Frimu. Ion C. Frimu a fost un tâmplar, un luptător al cauzei muncitorești, un luptător al păcii și al democrației. El este primul care a organizat muncitorimea română în sindicate în anul 1905. Regimul reacționar de atunci îl arestează și-l pune în închisoare. În închisoare Ion C. Frimu se îmbolnăvește și

moare în 1919. Corpul lui Frimu a dispărut, dar ideile sale trăesc și triumfează în lumea progresistă și în căminul numit după el. Elevii și elevele din căminul Ion C. Frimu luptă pentru pacea, pentru înțelegerea și frăția tuturor popoarelor. În această luptă exemplul lor strălucit este Ion C. Frimu, erou al libertății, al clasei muncitoare.

Cine sunt locuitorii căminului?

Locuitorii căminului sunt elevii din școala generală și liceul general cu limba de predare română din Gyula. Toți acești elevi sunt fiii poporului muncitor: fii de muncitori și fii de țărani muncitori. Abia există un sat în Ungaria, cu populație română sau

mixtă maghiaro-română, care nu și-ar fi trimis aici pe cei mai buni fii și pe cele mai bune fiice să învețe o cultură mai înaltă, să-și însușească cultura socialistă. *Méhkerék, Kétegyháza, Elek, Pusztottlaka, Vekerde, Darvas, Zsáka, Körösszakál, Körös-*

szegapáti, Battonya, Magyarcsanak, toate comunele sunt reprezentate aici prin câțiva elevi sau câteva eleve. Și ce voioși sunt acești copii! Le strălucesc fețele de bucurie când e vorba de progresul la studii, de întrecerile sportive, de concursuri de șah sau de volley-bal. Și să vezi corul mixt

al căminului, echipa de dansuri populare sau achipa de teatru. În toate acestea căminul a produs ceva superior. Căminul a dovedit că fiii poporului muncitor nu sunt mai puțin talentați, decât copiii claselor asupritoare din trecut, care afirmau că numai lor le aparține cultura.

Muncim cu suflute însetate

Viața în cămin este foarte frumoasă. Copiii au o mulțime de ocazii pentru distracție. Pe masă sunt table de șah, în curte e o arenă de volley-bal, în sala cea mare sunt două mese de ping-pong. La șapte și jumătate începe dejunul. Căfeaua caldă și bucata de pâine dispar repede. Incepe școala. De cântec vesel răsună strada până la școala cea mare. După masă elevii învață, fie-

care separat și singur. Seara responsabilul de studii îi întreabă pe toți. Ei se adună și discută toate problemele în comun. Din zi în zi progresul este tot mai mare. Cunoștințele marxiste-leniniste ale elevilor sunt bogate. Înarmați cu aceste cunoștințe ei vor înfrânge toate greutățile vieții și vor fi luptători de frunte ai ideilor socialiste.

Mulțumim Armatei Sovietice, mulțumim Partidului!



Fetele elevilor liceului strălucesc de bucurie când e vorba de progresul la studii.

Luăm rămas bun dela cămin. Înainte de a părăsi acest focar al culturii, întrebăm pe elevul Rotar Sfetozar, cui îi trebuie să mulțumim această viață fericită.

— Viața noastră înainte de eliberare a fost tristă, răspunde el. Eram îndoiți asupriți. Dar după eliberarea noastră de către glorioasa Armată Sovietică ne simțim fericiti și mul-

țumiți. Partidul Celor ce? Muncesc din Ungaria ne dă tot ajutorul necesar. Lor le mulțumim această viață fericită a noastră. Pentru Partid și pentru pace îndeplinim și noi cinstite îndatoririle noastre și suntem siguri că victoria va fi de partea noastră: vom trăi în pace și vom construi socialismul până la victoria finală. **E.P.**



Elevii și elevele căminului pe arena sportivă jucând volley-bal.

TVR 1



Luni 17 ianuarie

6.00 Telejurnal 8.00 Serial. Dovadă de iubire 9.00 Supermarket de divertisment 10.00 Oameni mari la TVR 11.50 Serial. Legendele palatului: prințul Jumong (R) 13.00 Telejurnal 13.45 Oameni mari la TVR 14.30 Emisiune în limba maghiară 16.00 Spune-mi ce te doare 17.00 Telejurnal 17.30 Serial. Legendele palatului: prințul Jumong 19.00 Telejurnal 20.00 Prim plan 21.00 Serial. Anatomia lui Grey 22.10 Film. Familia trebuie să se mute.

Marti 18 ianuarie

6.00 Telejurnal matinal 8.00 Serial. Dovadă de iubire 9.00 **Ca la carte** 10.00 Oameni mari la TVR (R) 11.15 Desene animate 11.50 Serial. Legendele palatului: prințul Jumong 13.00 Telejurnal 13.45 Oameni mari la TVR (R) 15.00 Kronika. Emisiune în limba maghiară 16.00 Atunci și acum 17.00 Telejurnal 17.30 Serial. Legendele palatului: prințul Jumong 19.00 Telejurnal 20.00 Cel ce gândește altfel. Documentar 21.15 Film. Harry și fiul.



**Cristi Tabără prezintă
emisiunea „Ca la carte”**

Miercuri 19 ianuarie

6.00 Telejurnal 8.00 Serial. Dovadă de iubire 9.00 Profesioniști...cu Eugenia Vodă 10.00 Oameni mari la TVR 10.15 Vedeta familiei (R) 11.15 Desene animate 11.50 Serial. Legendele palatului: prințul Jumong 13.00 Telejurnal 13.45 Oameni mari la TVR (R) 14.30 Oameni ca noi 15.00 Conviețuiri 16.00 Generația contra 17.00 Telejurnal 17.30 Serial. Legendele palatului: prințul Jumong 19.00 Telejurnal 20.00 Cel ce gândește altfel (II). Documentar 21.15 Film. Scoici și crustacee.

Joi 20 ianuarie

6.00 Telejurnal 8.00 Serial. Dovadă de iubire 9.00 Garatant 100% 10.00 Oameni mari la TVR 10.15 Ochiul magic 11.50 Serial. Legendele palatului: prințul Jumong 13.00 Telejurnal 13.45 Oameni mari la TVR (R) 14.30 Emisiune în limba germană 17.00 Telejurnal 16.00 Interes general 17.00 Telejurnal 17.30 Serial. Legendele palatului: prințul Jumong 19.00 Telejurnal 20.00 Judecă tu! 21.00 Serial. CSI-Crime și investigații 22.10 Film. Johnny.

Vineri 21 ianuarie

6.00 Telejurnal 8.00 Serial. Dovadă de iubire 9.10 Întrecerea anilor 11.50 Serial. Legendele palatului: prințul Jumong 13.00 Telejurnal 13.45 Oameni mari la TVR (R) 14.00 Tribuna partidelor parlamentare 14.35 Viitorul Planetei albastre. Documentar 16.00 Meseria brătară de aur 17.00 Telejurnal 17.30 Serial. Legendele palatului: prințul Jumong 19.00 Telejurnal 20.00 O dată-n viață 22.15 Film. Partida de vânătoare.

Sâmbătă 22 ianuarie

6.00 Viitorul Planetei albastre. Documentar (R) 7.00 Semne 7.30 Arca lui Noe 8.30 Serial. Hannah Montana 9.00 Desene animate 9.55 România turistică 10.35 Iubiri dincolo de ecran 11.30 Pro patria 12.00 Cavalerii cerului 13.00 Telejurnal 13.40 Călător pe viață 14.15 Ne vedem la TVR 15.40 O dată-n viață 17.40 Telesciclopedia 19.00 Telejurnal 20.10 Întrecerea anilor 22.30 Profesioniști...cu Eugenia Vodă (R) 23.30 Film. Close My Eyes.

Duminică 23 ianuarie

6.10 Universul credinței 8.00 Ca la carte. Ediție specială 9.00 Desene animate 10.30 Viața satului 12.00 Ultima ediție 13.00 Telejurnal 14.00 Vedeta familiei 15.00 Tezaur folcloric 16.10 Supermarket de divertisment 18.35 Oameni mari la TVR (R) 19.00 Telejurnal 20.10 Film. Nell cea sălbatică 22.00 Garatant 100% 23.00 O carte pe săptămână.

TVR 2



Luni 17 ianuarie

6.00 Serial. Tandem de șoc 7.10 Tonomatul DP 2 9.10.00 Atenție, se cântă! (R) 10.30 Atlas (R) 11.00 Telejurnal 13.30 Împreună în Europa 14.30 Zestrea românilor (R) 15.00 Serial. Tandem de șoc (R) 16.00 Telejurnal 16.30 Confesiuni 17.30 Puterea legii 19.00 Arena leilor (R) 19.50 Lacrimi printre ghețari. Documentar (I) 20.00 Ultima profecție. Documentar 21.00 Ora de știri 22.00 Serial. Eureka.

Marti 18 ianuarie

6.00 Serial. Tandem de șoc 7.10 Tonomatul DP 2 9.00 Top cut (R) 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telejurnal 13.30 Împreună în Europa 14.30 Tribuna partidelor parlamentare 15.00 Serial. Tandem de șoc (R) 16.00 Telejurnal 16.30 Confesiuni 17.30 Lecția de ecologie 19.00 Joc deschis 20.00 Serial. Legea Lui Murphy 21.00 Ora de știri 22.00 Serial. Eureka.

Miercuri 19 ianuarie

6.00 Serial. Tandem de șoc 7.10 Tonomatul DP 2 9.00 Joc deschis (R) 11.00 Telejurnal 13.30 Împreună în Europa 15.00 Serial. Tandem de șoc (R) 16.00 Telejurnal 16.30 Confesiuni 17.30 e Forum 18.00 Ora de business 19.00 Dincolo de hartă 19.30 Operațiuni speciale 20.00 Serial. Legea Lui Murphy 21.00 Ora de știri 22.00 Serial. Eureka.

Joi 20 ianuarie

6.00 Serial. Tandem de șoc 7.10 Tonomatul DP 2 9.00 Liber pe contrasens (R) 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telejurnal 13.30 Împreună în Europa! 14.30 Tribuna partidelor parlamentare 15.00 Serial. Tandem de șoc (R) 16.00 Telejurnal 16.30 Confesiuni 17.30 Bazar 18.00 Ora de business 19.00 Liber pe contrasens 20.00 Serial. Legea Lui Murphy 21.00 Ora de știri 22.00 Serial. Eureka.

Vineri 21 ianuarie

6.00 Serial. Tandem de șoc 7.10 Tonomatul DP 2 9.00 Videoterapia (R) 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telejurnal 13.30 Împreună în Europa! 14.30 Utopia 15.00 Serial. Tandem de șoc (R) 16.00 Telejurnal 17.30 Pescar hoinar 19.10 Film. Lassie 21.00 Ora de știri 22.00 Unora le place... cu Florian Lungu și Mike Godoroja 23.10 Adolf Hitler.

Sâmbătă 22 ianuarie

6.00 D'ale lui Mitică (R) 7.00 ABC...De ce? 8.00 Atenție...copii 8.35 Liber pe contrasens (R) 9.30 Bazar (R) 10.00 Lumea de aproape 10.30 Între cer și pământ 11.25 Schi Alpin 12.35 Atensie, se cântă! 14.10 Film. Mândrie 16.00 Telejurnal 16.30 Orașele lumii 17.00 Natură și aventură 18.00 Cirque du Soleil: Alegria 19.10 Film. Enigma 21.00 Ora de știri 22.00 Timpul chitarelor 23.00 Serial. Atmosferă fierbinte.

Duminică 23 ianuarie

6.00 Timpul chitarelor (R) 7.30 Natură și aventură (R) 8.00 **H...ora prichindeilor** 9.00 Ferma 10.00 Pescar hoinar (R) 10.30 Chip și asemănare 11.25 Schi Alpin 13.00 Jamie în America 13.30 Poate nu știai 13.45 Film. Taximetristul 16.00 Telejurnal 16.30 Orașele lumii 18.00 Videoterapia 19.10 Film. Bărbatul din casă 21.00 Ora de știri 22.10 BBC Electric Proms:Keame. Concert.



**Cristina Soare
la „H...ora prichindeilor”**

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

17 IANUARIE, LUNI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.55: Încheiere

18 IANUARIE, MARTI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: „Din 4 colțuri ale lumii” 17.55: Încheiere

19 IANUARIE, MIERCURI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

20 IANUARIE, JOI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Revista presei 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

21 IANUARIE, VINERI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

22 IANUARIE, SÂMBĂTĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Reportaje, interviuri 17.25: Stele de cinci stele – emisiune de muzică ușoară 17.55: Încheiere

23 IANUARIE, DUMINICĂ (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă 17.00: Sinteză știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuiri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

Emisiunea radiofonică în limba română este difuzată zilnic între orele 16.00–18.00, pe undele medii cu frecvențele de 1188 kHz și 873 kHz.

Ecranul nostru

miercuri, 19 ianuarie 2011 (m1 ora 14.06)
Reluare: vineri, 21 ianuarie 2011 (m2 ora 9.25)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

În ziua de 20 ianuarie se împlinește un veac de la nașterea celui care a fost preotul Ioan Magdu. Cu această ocazie, îi vom evoca personalitatea cu ajutorul unui film realizat despre preotul din Bătania și tatăl poetului, medicului și regizorului Lucian Magdu.

Realizator: Tiberiu Boca



Cazare ieftină la Centrul Cultural Românesc din Jula

Liceul „N. Bălcescu”, Școala Generală și Căminul de Elevi din Jula funcționează într-o clădire impozantă. Instituția oferă cazare la nivel superior.

În cadrul centrului dispunem de 5 camere de oaspeți cu câte 2 paturi și 5 camere cu câte 3 paturi. Acestea pot fi închiriate pe parcursul întregului an. Fiecare cameră are baie separată și un mic balcon.

Contacte și informații:

e-mail: romiskgvula@freemail.sulinet.hu
telefon: +36/30-692-7359

Vând casă pe drum principal (nr. 47) în Köröstarcsa, în apropierea fostei fabrici de paste făinoase, chiar și cu srl. Contact: +36-30/925-5583 (vorbim limba română).

Vând teren îngrădit pentru construcții la Jula, lângă poiana Dürer, într-o zonă rustică în dezvoltare, potrivit pentru întreprinderi turistice. Terenul are o suprafață de 10.444 m². Contact: +36-70/701-9286.



De vânzare casă în centrul comunei Chitighaz, str. Úttörő nr. 69, în apropierea școlii românești. Trei camere, încălzire cu convectoare (gaz) + șemineu, baie, WC separat, anexe, grădină îngrijită, suprafață totală 1388 m². Preț 5,2 milioane Ft. Contact: +36-1/786-3698.

Apariția săptămânalului „Foaia românească” este finanțată de:
Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”;
Departamentul pentru Relațiile cu Românii de Pretutindeni, din București;
Secretariatul de Stat pentru Politică Națională și Minoritară, din Budapesta

S-au ales deputații autoguvernărilor teritoriale și pe țară

Duminică, 9 ianuarie, în Ungaria s-au desfășurat alegerile minoritare teritoriale și pe țară. Participarea la urne a electorilor din toată țara a fost de 98,36%.

În cazul naționalității române, după alegerile locale din 3 octombrie 2010, s-au înființat 71 de autoguvernări românești. La votarea din duminică trecută au fost chemați la urne 284 de electori, dintre care au participat 280. Autoguvernările teritoriale se vor înființa în timp de 15 zile după alegere, iar cea pe țară în timp de 30 de zile.

În județul Bichiș, unde funcționează 22 de autoguvernări românești, 2 organizații au întocmit liste pentru autoguvernarea județeană. Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria (UCRU) a obținut 4 locuri, iar Asociația pe Țară de Reprezentarea Intereselor Românilor din Ungaria (AȚRIRU) a câștigat 3 locuri. (Datele le publicăm în ordinea cum au apărut pe fișele de votare.)

Autoguvernarea Românească a județului Bichiș

UCRU

1. Emilia Martin Nagy
2. Vasile Balogh
3. Bertold Netea
4. Eva Bocsor Karancsi

AȚRIRU

1. Gavril Vitalis
2. Ioan Păcaș
3. Andelco Tompan

În județul Bihor au lansat liste românești tot două organizații:

AȚRIRU și Uniunea Autoguvernărilor Românești din Județul Bihor (UARJB). Pe baza voturilor obținute, prima are dreptul la 5 locuri, iar a doua la 2, din totalul de 7 locuri de deputați județeni.

Autoguvernarea Românească a județului Bihor

AȚRIRU

1. Elena Silaghi
2. Mazsu Jenőné
3. Bartha Lászlóné
4. Ioan Butt
5. Csaba Bihari

UARJB

1. Alexandru Nemeș
2. Eduard-Octavian Cozma-Callini

În Budapesta, patru organizații au avut dreptul de a desemna candidați pentru Autoguvernarea Românească pe Capitală. Aici funcționează autoguvernări românești în 17 sectoare (cu 2 mai mult decât în ciclul anterior), cuprinzând în total 68 de deputați. Aceștia au ales

cei 7 deputați, care vor alcătui în viitor Autoguvernarea Românească pe Capitală. Asociația Română din Budapesta (ARB) are 3 membri, AȚRIRU – 2 membri, Societatea Culturală Română din Budapesta (SCRB) – 1, la fel și Uniunea Democrată Maghiaro-Română (UDMR) – 1 membru.

Autoguvernarea Românească pe Capitală

ARB

1. Ana Roxin
2. Csikós István
3. Kovácsné Rojcssek Anna Mária

AȚRIRU

1. Jakab Beáta
2. Sándor Gábor Vilmos

SCRB

1. Dr. Maria Berényi

UDMR

1. Papp Zoltán

Trei organizații de desemnare au avut dreptul să depună liste românești pe țară. Pe baza Legii Minorităților, Autoguvernarea pe Țară a Românilor din Ungaria va fi alcătuită din 25 de deputați. UCRU va avea 10 membri, AȚRIRU – 11, iar ARB – 4 membri în noua Autoguvernare pe Țară a Românilor din Ungaria.

Autoguvernarea pe Țară a Românilor din Ungaria

UCRU

1. Eva Simon
2. dr. Gheorghe Ruja
3. dr. Ioan Ciotea
4. Aurel Becan
5. Maria Păcaș Petrușan
6. Gavril Crișan
7. Cosmin Pop
8. Gheorghe Gros
9. Elvira Ardelean
10. Ioan Budai

AȚRIRU

1. Traian Cresta
2. Gheorghe Guiaș
3. Dr. Ioan Selejan
4. Elena Silaghi
5. Ioan Tath
6. Gheorghe Santău
7. Eva Boncza Túri
8. Ioan Blaga
9. Mariana Negreu Vetró
10. Dr. Florin Olteanu
11. Gheorghe Buc

ARB

1. Ana Roxin
2. Lázár István
3. Földes Tamás Andrei
4. Csikós István

Autoguvernările teritoriale se vor înființa în timp de 15 zile după alegere, iar cea pe țară în timp de 30 de zile.

Votează schimbarea!

Înainte de votarea din 9 ianuarie 2011, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria a trimis pentru fiecare elector român un material informativ despre **angajamentele Uniunii Românilor** în cadrul unei noi Autoguvernări Românești pe Țară. Acestea sunt:

- ◆ **Reprezentare demnă și cinstită** (ca niciodată, nimănui să nu-i mai fie rușine pentru că este român);
- ◆ **Refacerea unității românilor din Ungaria** (prin recunoașterea reprezentanței unice atât de către autoritățile din țară, cât și de către cele din străinătate);
- ◆ **Activitate și gospodărire transparentă și rațională** (realizarea și actualizarea permanentă a unei pagini de internet, cu date și informații publice, care vor sta la dispoziția oricui, atât în limba română cât și cea maghiară);
- ◆ **Burse și sprijin pentru școlarii români talentați;**
- ◆ Alături de participarea la proiectele din Ungaria, îndrumare și ajutor în **participarea la proiectele din România și UE** pentru autoguvernările, instituțiile și asociațiile românești locale;
- ◆ **Sprijin real și eficient pentru instituțiile românești** (școală, biserică, media, asociații, echipe de dansuri, coruri etc.);
- ◆ **Legături permanente** cu autoguvernările, asociațiile românești locale, ajutorarea activității acestora.

Votează o nouă Autoguvernare Românească pe Țară!